

ነገረ ጥምቀት/ *Baptism*

ባለፉት ጊዜያት ብዙ ያጋጠሙኝ ሰዎች የ *Baptist*ን *denomination* ጥምቀት ያድናል ፣ ጥምቀት ለኃጢአት ስርየት ይሆናል ብለን እንደምናምን አድርገው እንደሚያስቡ አስተውያለው ። ይህ ግን እጅግ ስህተት ነው ! “ታዲያ ጥምቀት ያድናል ብላችሁ የማታምኑ ከሆነ ለምን *Baptist* ተባላችሁ” ብለው ብዙዎች ይጠይቃሉ ። እኛ መጥሙቃዊያን የተባልንበት ዋና ምክንያት *Credo-baptism* ስለምንቀበል እና *Pedo-baptism*ን ስለማንቀበል ነው ባፕቲስት የተባልነው እንጂ ፈፅሞ ከድኑነት ከኃጢአት ይቅርታ ጋር ተያይዞ መቅረቡን አናምንም ።

በዚህ ተከታታይ ትምህርት በዋናነት የምንመለከታቸው የካቶሊክ የነገረ ጥምቀት ምልክታት ፣ የ *Reformers* የጥምቀት ምልክታት ፣ ጥምቀት ለድኑነት ወይንስ የዳነ ሰው ነው ሚጠመቀው ? ፣ ጥምቀት ለኃጢአት ይቅርታ ለዳግም ልደት ይሆናል ? ፣ ማን ይጠመቅ ? (*Subjects of Baptism*) ፣ እንዴት እንጠመቅ ? (*Mode of Baptism*) ፣ በማን ስም እንጠመቅ? የሚሉትን ይሆናል ።

ጥምቀት ያን ያህል ለምን አስፈላጊ ሆነ ?

አብዛኛው ጊዜ የምናደርገውን ነገር ለምን እንደምናደርግ አናውቅም ። ብዙ ጊዜ አንድ ነገር ሲደረግ ስለነበር ብቻ ነው የምናደርገው እንጂ ስለገባን አይመስለንም ። ይህ ማለት አንድ ነገር ሲደረግ ስለነበር መደረጉ በራሱ ስህተት ነው ማለት አይደለም ። ምክንያቱም የሆነ ነገር ሲደረግ ያለ ምክንያት አይደረግም ስለዚህ የሚደረግበትን ምክንያት ማወቅ አለብን ማለቴ ነው ።

ምክንያቶቹ እንደሚከተሉት ናቸው ፦ 1ኛ, ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እራሱ በዮሐንስ እጅ መጠመቁ - ማቴዎስ 3 (አዲሱ መ.ት) ። 2ኛ በዚያን ጊዜ ኢየሱስ በዮሐንስ ለመጠመቅ ከገሊላ ወደ ዮርዳኖስ መጣ። 3ኛ ዮሐንስ ግን፡ “ይህም አይሆንም፤ እኔ ባንተ መጠመቅ ሲያስፈልገኝ እንዴት አንተ ወደ እኔ ትመጣለህ?” ብሎ ተከላከለ። 4ኛ ኢየሱስም፡ “ግድ የለም ፍቀድልኝ፤ ይህን በማድረግ ጽድቅን ሁሉ መፈጸም ይገባናልና” አለው፤ ዮሐንስም በነገሩ ተስማማ። 5ኛ ኢየሱስም እንደ ተጠመቀ ከውሃው ወጣ፤ ወዲያውኑም ሰማይ ተከፍቶ የእግዚአብሔር መንፈስ እንደ ረግብ ሲወርድበት አየ። 6ኛ እነሆ፡ “በእርሱ ደስ የሚለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነው” የሚል ድምፅ ከሰማይ ተሰማ።

እንደሚታወቀው ዮሐንስ የመመያጠምቀው ለኃጢአት ስርየት ነው ። ታዲያ ጌታ ኢየሱስ የተጠመቀው ኃጢአተኛ ስለሆነ ከኃጢአቱ ንስሃ እየገባ ነው ? ይህ በፍፁም ሊሆን አይችልም ። ምክንያቱም ቅዱሳን መፅሐፍት የሚናገሩት ኢየሱስ ኃጢአት የሌለበት መሆኑ ነው ። ታዲያ ኃጢአተኛ ካልሆነና ለኃጢአቱ ንስሃ እየገባ ካልሆነ ለምን ተጠመቀ ? በርካታ ምክንያቶችን መመልከት እንችላለን ። በእዚህኛው ክፍል ቢያንስ አምስት ምክንያቶችን እንመልከት ፦

1ኛ, ጽድቅን ሁሉ መፈጸም ። የኢየሱስ ጥምቀት ለእግዚአብሔር ታዛዥ መሆኑን የሚያመለክት ነው ። ምንም እንኳን እሱ ንስሃ መግባት ወይም የኃጢአት ስርየት ባያስፈልገውም ኢየሱስ በመጠመቁ ራሱን ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር አስማምቷል ። ለእግዚአብሔር ዓላማ በመገዛትን ትሕትናን አሳይቷል። ይህ ድርጊቱ እንደ መሲህ ያለውን ሚና የማረጋገጥ ነው ።

2ኛ, በመጠመቅ ለህዝቡ ወኪል በመሆኑ ከህዝቡ ጋር እራሱን *Identity* እያደረገ ነው ።

3ኛ, አገልግሎቱን በይፋ ለመጀመር

ኢየሱስ ከተጠመቀ በኋላ ሰማያት ተከፈቱ፤ መንፈስ ቅዱስም እንደ ርግብ በእርሱ ላይ ወረደ፤ የእግዚአብሔርም ድምፅ “የምወደው ልጄ ይህ ነው፤ በእርሱ ደስ ይለኛል” የሚል ድምፅ ከአብ *Acknowledgment* ሲመጣ እንመለከታለን። ይህም ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ እና መሲሕ መሆኑን አረጋግጧል። በእዚህም ጥምቀቱ ምድራዊ አገልግሎቱ በአደባባይ መጀመሩን የሚያመለክት ነው።

ፋኛ, ለአማኞች ምሳሌ ለመሆን።

የኢየሱስ ጥምቀት ክርስቲያኖች ሊከተሉት የሚገባ ምሳሌ ሆኗል። የኢየሱስ የጥምቀት ድርጊቱ የጥምቀትን አስፈላጊነት በተከታዮቹ ሕይወት ውስጥ ሊኖር እንደሚገባው ስፍራ አሳይቷል። የኢየሱስን የጥምቀት ስረአት መፈፀሙ ይህም ለእግዚአብሔር ፈቃድ የመታዘዝ እና የመገዛት ተግባር ነው። በዚህ መንገድ የእርሱ መጠመቅ ለሚከተሉት ሰዎች መንፈሳዊ ተግባር አስፈላጊ መሆኑን ያሳያል።

5ኛ, የዮሐንስን አገልግሎት ለማረጋገጥ። ኢየሱስ በዮሐንስ በመጠመቁ የመጥምቁ ዮሐንስ አገልግሎት ትክክለኛ መሆኑን አረጋግጧል። የዮሐንስ ሚና የመሲሔን መንገድ ማዘጋጀት፤ ሰዎችን ወደ ንስሐ በመጥራት እና የሚመጣውን አዳኝ መጠቆም ነበር። ኢየሱስ ለዮሐንስ ጥምቀት መገዛቱ የዮሐንስን ትንቢታዊ ሚና አረጋግጧል።

2ኛ, በጌታ በራሱ የተደነገገ ስለሆነ። – ማቴዎስ 28 (አዲሱ መ.ት)። ¹⁹ ስለዚህ ሂደት ሕዝቦችን ሁሉ በአብ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው፤ ²⁰ ያዘዘኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ አስተምሯቸው፤ እኔም እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁል ጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ።” በእዚህ በዋናነት ሁለት ነገር መመልከት እንችላለን። 1ኛ, ጥምቀት የማይሻር እስከ አለም ፍጻሜ ድረስ የሚዘልቅ ቅዱስ ስርአት መሆኑን። ይህንን እንዴት እንረዳለን? ኢየሱስ ፈፅሞ ያላቸውን ትዕዛዝ የሚፈፀሙ ከሆነ እስከ አለም ፍጻሜ ድረስ ከእነርሱ ጋር ለመሆን ቃል በመግባቱ ጥምቀት እና ከእርሱ ጋር ጎን ለጎን የቀረቡት ትዕዛዞች እስከ አለም ፍጻሜ ድረስ የሚዘልቁ መሆናቸውን እንመለከታለን። 2ኛ, ጥምቀት የጌታ ታላቅ ሀደራ መሆኑን እንመለከታለን። ይህንን እንዴት እንረዳለን? ለምሳሌ አንድ ወዳጅ በአካል ከቤተሰቡ ወይም ከጓደኞቹ የሚለያቸው ከሆነ የመጨረሻ ቃላቶቹ እጅግ ወሳኝ ነው። ኢየሱስም ከእነርሱ በአካል በሚለይበት ጊዜ የሰጣቸው አደራ ጉዳዩ ምን ያህል *Serious* እንደሆነ የሚያመለክት ነው። በእዚህም ትዕዛዝ መሰረት ጥምቀት ደቀመዝሙር እንደሆነን የምንገልጥበት ሳይሆን ደቀመዝሙር መሆኛ መንገድ በመሆኑ እጅግ ወሳኝ ያደርገዋል።

3ኛ, የሐዋርያት ስራ የመጀመሪያ ስብከትን ተከትሎ የተሰጠ መመሪያ ስለሆነ። – ሐዋርያት 2 (አዲሱ መ.ት)። ³⁷ ሕዝቡም ይህን በሰሙ ጊዜ ልባቸው እጅግ ተነካ፤ ዴጥሮስንና ሌሎቹንም ሐዋርያት፣ “ወንድሞች ሆይ፤ ታዲያ ምን እናድርግ?” አሏቸው። ³⁸ ዴጥሮስም እንዲህ አላቸው፤ “ንስሐ ግቡ፤ ኅጢአታችሁም እንዲሰረይላችሁ፤ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ፤ የመንፈስ ቅዱስንም ስጦታ ትቀበላላችሁ። ይህ ከቤተክርስቲያን መመስረት ጋር ተያይዞ የቀረበ መመሪያ ነው።

ፋኛ, በቤተክርስቲያን ታሪክ ለመለያየት ምክንያት ስለሆነ ጥምቀትን *seriously* እንድንመለከተው ያደርጋል። ማለትም በጣም አከራካሪ ሆኖ አብያተ ክርስቲያናትን ስለከፋፈለ ነገሩ በራሱ ከባድ እንደሆነና ትልቅ ስፍራ እንደተሰጠው የሚያመለክት ነው። አንድ መሆን የእግዚአብሔር ሀሳብ ቢሆንም ነገርግን አንድ ነገር ልክ አይደለም ብሎ እያመኑ ለተቋም አንድነት ሲባል አንድ መሆን እጅግ አደገኛ ነገር ነው። የትምህርት ልዩነት ሲኖር መለያየት እጅግ ጤናማ ነገር ነው።

የካቶሊክ ቤተክርስቲያን ጥምቀትን በተመለከተ ያላት ምልክታ

የካቶሊክ ቤተክርስቲያን ቅዱስ ቁርባን እና ጥምቀትን ለድነት አስፈላጊ ነገሮች ናቸው ትላለች። በጠቅላላው ጥምቀት ለመዳን፣ ለዳግም ውልትና ለኃጢአት ስርየት ይሆናል ብላ ታምናለች። ደግሞም የሕፃናት ጥምቀት የመጀመሪያ ኃጢአትን ማለትም የውርስ ኃጢአትን ያስወግዳል። ጥምቀት የቀደመውን ኃጢአት (ከአዳም የወረሱትን የወደቀውን የሰው ልጅ ተፈጥሮ) የሚያስወግድ የጸጋ መንገድ ተደርጎ ይታያል። ማለትም (*baptismal regeneration*) ትቀበላለች።

የካቶሊክ ቤተክርስቲያን የጥምቀት ዓይነቶች :-

በካቶሊክ ትምህርት ውስጥ ሦስት የታወቁ የጥምቀት ዓይነቶች አሉ። እነርሱም :-

1ኛ, የውሃ ጥምቀት :- ይህ በቀጥታ ውሃ በሰውየው ላይ የሚፈስበት ካህኑ ወይም ዲያቆኑ “በእብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም አጠምቃችኋለሁ” ይላል። ይህ በጣም የተለመደው የጥምቀት ዓይነት ሰለሆነ ብዙም ማብራሪያ አያስፈልገውም።

2ኛ, የምቾት ጥምቀት :- ይህ የሚያመለክተው አንድ ሰው ለመጠመቅ ቢፈልግ ነገር ግን ቅዱስ ቁርባንን ከመውሰዱ በፊት ቢሞት። የመጠመቅ ፍላጎቱ በራሱ የመዳን ጸጋ ያመጣል ይላሉ። ለምሳሌ ከክርስቶስ ጋር የተሰቀለው ሰውዬ የሞተው ከመጠመቁ በፊት ነው። ይህ ሰውዬ ለመጠመቅ እድሉን አላገኘም ነገር ግን የመጠመቅ ፍላጎቱ ስለነበረው የምቾት ጥምቀትን ተጠምቋል ይላሉ። ይህ ለእነርሱ የ ጥምቀት ለድነት ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ የሚያመለክት ነው።

3ኛ, የደም ጥምቀት :- ይህ የሚያመለክተው ከመጠመቃቸው በፊት ለእምነታቸው የሚሞቱትን እንደ ሰማዕታት ያሉ ግለሰቦችን የሚወክል ነው። የካቶሊክ ቤተክርስቲያን እንደዚህ አይነት ሰዎች የሚድኑት በሰማዕትነታቸው እንደሆነ ታስተምራለች። ይህም ልክ እንደ ጥምቀት አይነት ህይወታቸውን ለክርስቶስ ለመስጠት በመፈለጋቸው ነው።

አንድ ሰው ከጥምቀት በኋላ ኃጢአት ከፈፀመስ ?

አስቀድመን የኃጢአት ይቅርታ የሚገኝበትን መንገድ ከማብራራታችን አስቀድሞ ካቶሊኮች ኃጢአትን የሚረዱበትን መንገድ እንመልከት። የካቶሊክ ሥነ-መለኮት ውስጥ ኃጢአቶችን በሁለት ይከፈላሉ *Mortal Sins* እና *Venial Sins* በመባል።

1ኛ, *Mortal Sins*. ይህ አንድን ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ግንኙነት የሚያፈርሱ በጣም ከባድ ጥፋቶች የሚያመለክት ነው። *Mortal Sins* የሚባሉት ለምሳሌ:- ግድያ፣ ዝሙት፣ *blasphemy* (እግዚአብሔር ያለ አክብሮት መናገር)፣ ስርቆት (ትልቅ ወይም ትልቅ ዋጋ ያለው) እና የሀሰት ምስክርነት ናቸው። አንድ ሰው *Mortal Sins* ቢሠራ የቅድስና እና ፅድቅን ማጣትን ያስከትላል ብለው ያምናሉ።

2ኛ, *Venial Sins*/ ይቅርታ የሚደረግለት ኃጢአት

እነዚህ ኃጢአቶች የእግዚአብሔር ህግ ላይ የሚፈፀሙ ጥቃቅን ጥሰቶች ናቸው ብለው ያስተምራሉ። *Venial*

Sins የሚባሉት ለምሳሌ፦ ስለ ጥቃቅን ጉዳዮች መዋሸት (ምንም ጉዳት የሌላቸውን ውሸት መናገር) ፣ በትንሽ መንገድ ትዕግስት ማጣት ወይም ቁጣ ፣ ያለ ተንኮል ማማት ወዘተረፈ ። ጸጋን የሚያዳክሙ ቢሆንም የመቀደስን ወይንም ፅድቅን አያሳጡም ።

በእነዚህ መንገዶች ኃጢአት ቢሰሩም ነገር ግን ኃጢአታቸው የሚሰረድበት ሌላ መንገድ አለ ። እርሱም **Penance** ብለው ይጠሩታል ። ይህም ስረኣት የሚፈፀምበት መንገድ እንደሚከተለው ነው ፦ ኃጢአቱን የሰራው ግለሰብ በግሉ ይፀፀታል ፣ ከእዚያም ለካህን ኃጢአቱን ይናዘዛል እናም ንስሐ ይገባል ። ለካህኑ በሚናዘዝበት ጊዜ ካህኑ ያዳምጣል ፣ ምክር ይሰጣል እናም መመሪያ ይሰጣል ። በስተመጨረሻ ካህኑ የእግዚአብሔርን ይቅርታ ከጠየቀ በኋላ ወደተናዘዙ በመዞር “በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም ከኃጢአት ነጻ አድርጌያለሁ” የሚለውን ቃላቱን ይናገራል። ካህኑ ሰውየውን ከኃጢአቱ ካነጻ በኋላ ለኃጢአቱ ማካካሻ ጸሎቶችን፣ የበጎ አድራጎት ስራዎችን፣ ጾምን ወይም ሌሎች ድርጊቶችን የያዘ ንስሃ ይመድባሉ ። ይህ ግለሰቡ ለተፈፀመው ስህተት ለማረም ያለውን ፍላጎት ያሳያል። ለእዚህም ዋና መሳሪያ ቁርባን በመባል ይታወቃል። የዚህ ቅዱስ ቁርባን ዓላማ ግለሰቡ ከጥምቀት በኋላ ለፈጸሙት ኃጢአት ይቅርታን በመጠየቅ ከእግዚአብሔር እና ከቤተክርስቲያን ጋር ያለውን ግንኙነት መመለስ ነው።

Reformers ጥምቀትን እንዴት ይመለከቱታል ?

Reformers ተብለው በዋናነት የሚታወቁት John Calvin, Martin Luther, Ulrich Zwingli, Philipp Melanchthon ናቸው ። የተሐድሶ አራማጆች ስለ ጥምቀት የተለያዩ አመለካከቶች ነበሯቸው ነገር ግን በአጠቃላይ በብዙ መሰረታዊ የክርስትና አስተምሮዎች ላይ እንደሚስማሙ ግልጽ ነው ። ደግሞም ጥምቀት ለክርስቲያናዊ ሕይወት አስፈላጊ እንደሆነ በአንድነት ይስማማሉ ። ነገር ግን አቀራረባቸው ላይ ልዩነታቸውን ያንጸባርቃሉ ።

1ኛ, Martin Luther (ማርቲን ሉተር) (1483-1546)

ሉተር ጥምቀት ለዳግም መወለድ መንገድ እንደሆነ አድርጎ ይመለከተው ነበር። ሉተር ጥምቀት ከኃጢአት ስርየት ጋር በቅርበት የተቆራኘ መሆኑን አስተምሯል ። እንዲሁም (*means of grace*) ነው ብሎ ያምናል ። የግዴታ ባይሆንም ጥምቀት ለመዳን አስፈላጊ መሆኑን ያምናል ። ጥምቀት ለድነት ይሆናል ሲል የእግዚአብሔር ሥራ እንጂ የሰዎች ሥራ አይደለም ብሎም ያምናል ። ሉተር የሕፃን ጥምቀትን አጥብቆ ይደግፋል እናም ልጆች ወደ ቃል ኪዳን ለመግባት እና የእግዚአብሔርን ጸጋ ለማግኘት መጠመቅ አስፈላጊ እንደሆነ ያምን ነበር።

2ኛ, Philipp Melanchthon (ፊሊፕ ሜላንክተን) (1497-1560)

ፊሊፕ ሜላንክተን የማርቲን ሉተር የቅርብ ጋደኛ የነበር ሰው ነው ። የሜላንክተን አመለካከት ከሉተር ጋር የሚስማማ ነበር ። ጥምቀት እግዚአብሔር የኃጢአትን ስርየት የሚሰጥበት መንገድ ተደርጎ ይታይ ነበር። Melanchthon ጥምቀት ምልክት ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔር ጸጋን የሠራበት እውነተኛ መንገድ (*means of grace*) ነው ብሎ ያምናል ። Melanchthon ልክ እንደ ሉተር የሕፃን ጥምቀትን ጠንካራ ደጋፊ ነበር እናም እንደ ቤተ ክርስቲያን የቃል ኪዳን አካል አድርጎ ይመለከተው ነበር። ለእርሱ፣ ሕጻናት በቃል ኪዳን ማኅበረሰብ ውስጥ እንዲካተቱ የሕፃናት ጥምቀት አስፈላጊ ነው ብሎ ያምናል ።

3ኛ, John Calvin (ጆን ካልቪን) (1509-1564)

ጆን ካልቪን ጥምቀት (*means of grace*) ነው ለሚለው በጣም ከፍተኛ ምልክት ሰጥቷል። ነገር ግን ጥምቀት በራሱ ግለሰቡን አያድሰውም ብሎ ያምናል። ነገር ግን የእግዚአብሔር የተሰፋ ቃል ምልክት እና ማኅተም ነው ብሎ ያምናል። ምስጢራቶቹ ማለትም ጥምቀትን እና የጌታ እራት በራሳቸው *Regeneration*ንን አይሰጡም ይላል። ለካልቪን ጥምቀት በእግዚአብሔር እና በህዝቡ መካከል ያለው የቃል ኪዳን ምልክት፣ እንደ እግዚአብሔር የተሰፋ ቃል ማኅተም ይመለከተው ነበር። ይህም በብሉይ ኪዳን ከነበረው ግርዛት ጋር ያመሳሰላል።

ካልቪን የሕፃናት ጥምቀትን አጥብቆ ደግፏል። የአማኝ ወላጆች ልጆች የቃል ኪዳን ማኅበረሰብ አካል ናቸው ስለዚህም መጠመቅ አለባቸው በማለት ይሞግታል። ሕፃናት ልክ እንደ አዋቂዎች የእግዚአብሔር የተሰፋ ቃል ተቀባዮች ናቸው ይላል።

ሆሮ, *Ulrich Zwingli* (ውልሪች ዝዊንግሊን) (1484-1531)

የስዊዘርላንድ ተሃድሶ መሪ *Ulrich Zwingli* ጥምቀት አንድ ሰው ለክርስቶስ ያለውን ቁርጠኝነት የሚያመለክት ምሳሌያዊ ተግባር ነው ብሎ ያምን ነበር። ጥምቀት ራሱ ጸጋን ወይም ድነትን አይሰጥም ብሎ ያምናል። ይልቁንም ጥምቀት የእምነት የአደባባይ መግለጫ ነው። ለዝዊንሊ፣ የመጠመቁ ድርጊት አንድ ሰው በክርስቶስ ላይ ያለውን እምነት የሚያሳይ ነው። የጥምቀት ትክክለኛ ጠቀሜታ ክርስቶስን ለመከተል ያለው ግላዊ ቁርጠኝነት ነው ብሎ ያምናል። እንደ ሉተር እና ካልቪን ዝዊንግሊ የሕፃን ጥምቀትን አይቀበልም። ጥምቀት መሰጠት ያለበት በግል እምነት ለሚናገሩ ብቻ እንደሆነ ያምናል። ጥምቀት ክርስቶስን የተቀበሉ እና አውቀው ወደ ሃይማኖት ለገቡ ሰዎች መሆን አለበት ይላል። እነዚህ የተሀድሶ አባቶች ለጥምቀት ትልቅ ስፍራ የሚሰጡ መሆናቸውን እንመለከታለን።

በጥምቀት የኃጢአት ይቅርታ ይገኛል ?

በጣም ብዙ ሰዎች ኤፌሶን 4 ላይ በመመስረት ጥምቀት አንድ ነው ወይም አንዲት ጥምቀት ብቻ አለ ይላሉ። — ኤፌሶን 4፡5 (አዲሱ መ.ት)። “አንድ ጌታ፣ አንድ እምነትና አንድ ጥምቀት አለ፤” ይህ ግን መፅሐፍ ቅዱስን በትክክል ካለማጥናት የመነጨ ድምዳሜ ነው። ኤፌሶን ላይ አንዲት ጥምቀት ሲል ጥምቀት አንድ ብቻ ነው የሚለውን በአዕምሮአችን እንድናስብ አይደለም።

አንድ የ *only Jesus* እምነት ተከታይ ስለ ጥምቀት እንድናወራ በአካል አገኝቶች በቀጥታ ንግግሩን የጀመረው አንዲት ጥምቀት ስለሚል ያችን አንዲት ጥምቀት የምናስተምረውም የምናጠምቀው እኛ ነን አለኝ። እኔም አንዲት ጥምቀት ብቻ ነው መጽሐፍ ይላል ወይ? አልኩት፣ እርሱም አው አለኝ። ከእዚያም እኔ ዕብራውያን ላይ ያለውን ጠቀስኩለት። ዕብራውያን 6 (አዲሱ መ.ት)። ‘ ስለዚህ ስለ ክርስቶስ የተሰጠውን የመጀመሪያ ትምህርት ትተን ወደ ብስለት እንሂድ፤ ከሞተ ሥራ ንስሐ ስለ መግባትና በእግዚአብሔር ስለ ማመን እንደ ገና መሠረትን አንጣል፤ ፯ እንዲሁም ስለ ጥምቀቶች፣ እጆችን ስለ መጫን፣ ስለ ሙታን ትንሣኤና ስለ ዘላለም ፍርድ ትምህርት እንደ ገና አንመሥርት። ስለ ጥምቀቶች በማለቱ ጥምቀትን *plural* አድርጎ ገልጾታል። ከእዚህ የተነሳ ሙግታችን እዚህ ጋር አበቃ። ይህ አይነቱ ችግር አብዛኛው ጊዜ ስለ ጥምቀት ከሰዎች ጋር በሚወራበት ጊዜ ይገጥመኛል።

Almost ማለት በሚባል ደረጃ ሁሉም ሰው ጥምቀት ሲባል ወደያው አዕምሮው ላይ ፈጥኖ የሚመጣው የውሀ ጥምቀት ነው። መፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከአንድ በላይ የጥምቀት አይነቶችን እናያለን። ብዙ ጥምቀቶች ካሉ አንዲት ጥምቀት ሲል ስለየትኛው ጥምቀት ብለን መጠየቅ አለብን እንጂ ጥምቀት አንድ ብቻ ነው ወደማለት አንሄድም። ይህንን በቀጣዩ ክፍል ሰፊ አድርገን የምንመለከት ቢሆንም በጣም ብዙ ጊዜ መፅሐፍ ቅዱስ

ጥምቀት ስላለ ብቻ ፈጥነው የውሃ ጥምቀት የሚያደርጉት ብዙ ሰዎች አሉ። በብዛት ከውሃ ጥምቀት ጋር አያይዘውም ከሚተረጉሙት የመፅሐፍ ቅዱስ ምንባብ መካከል አንዱ ቆላስይስ ላይ ያለው ነው። - ቆላስይስ ፭ (አዲሱ መ.ት)። ' ' በእርሱ ሆናችሁ በእጅ ባልተደረገ መገረዝ ተገረዛችሁ፤ በክርስቶስም መገረዝ የሥጋን ኅጢአታዊ ባሕርይ አስወገዳችሁ፤ ' ፭ በጥምቀትም ከእርሱ ጋር ተቀብራችሁ፤ እርሱን ከሙታን ባስነሣው በእግዚአብሔር ኅይል በማመን ከእርሱ ጋር ደግሞ ተነሣችሁ። እዚህ ክፍል ላይ በጥንቃቄ ከተመለከትን መቀበር ይቀድማል ከዚያም ከሙታን መነሳት ይከተላል። *Logically*ም የሚቀድመው መቀበር ነው። ነገር ግን ጥምቀት የተያያዘው ከመቀበር ጋር ሲሆን እምነት ደግሞ የተያያዘው ከሙታን ከመነሳት ጋር ነው የተያያዘው። ስለዚህ በእዚህ አተረጓጎም የውሃ ጥምቀት ነው የምንል ከሆነ ከዕምነት የሚቀድመው መጠመቅ ነው ማለት ነው። ምክንያቱም መቀበረ በመጠመቅ የሚመጣ ሲሆን ከሙታን መነሳት ደግሞ ከእምነት ጋር ስለተያያዘ። ይህ ደግሞ ሊሆን አይችልም። ምክንያቱም አንድ ሰው ሳያምን ሊጠመቅ አይችልም።

ጥምቀት ወንጌል አይደለም ወይም የወንጌል አካል አይደለም

በቤተ ዕምነቶች ደረጃ ጥምቀት ወንጌል እንደሆነና የወንጌል አካል ተደርጎ ይታሰባል። ይህ ግን ስህተት ነው። - ' ፫ ቆሮንቶስ ' (አዲሱ መ.ት)። ' ፮ ለመሆኑ ክርስቶስ ተከፍሎአልን? ጳውሎስስ ለእናንተ ተሰቅሎአልን? ወይስ በጳውሎስ ስም ተጠምቃችኋልን? ' ፭ ከቀርስጶስና ከጋይዮስ በስተቀር ከእናንተ ማንንም ስላላጠመቅሁ እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ፤ ' ፮ ስለዚህ በስሜ መጠመቁን የሚናገር ማንም የለም። ' ፭ በርግጥ የእስጢፋኖ ስንም ቤተ ሰው አጥምቄአለሁ፤ ከእነዚህ ሌላ ግን ማጥመቁ ትዝ አይለኝም። ' ፮ ክርስቶስ የላከኝ ወንጌልን እንድሰብክ እንጂ እንዳጠምቅ አይደለም፤ የክርስቶስም መስቀል ከንቱ እንዳይሆን፤ በሰዎች የንግግር ጥበብ አልሰብክም። ወንጌሉ የክርስቶስ መስቀል ወይም የመስቀሉ ቃል ነው።

ደግሞም ምዕራፍ ' ፮ ላይ ወንጌሉ ምን እንደሆነ በጥልቀት ሲያብራራ ጥምቀትን አላካተተም። ' ፫ ቆሮንቶስ ' ፮ (አዲሱ መ.ት)። ' አሁንም፤ ወንድሞች ሆይ፤ የሰበክ ሁላችሁንና የተቀበላችሁትን ደግሞም ጸንታችሁ የቆማችሁበትን ወንጌል ላሳስባችሁ እወዳለሁ፤ ' ፮ የሰበክሁላችሁን ቃል አጥብቃችሁ ብትይዙ፤ በዚህ ወንጌል ትድናላችሁ፤ አለዚያ ያመናችሁት በከንቱ ነው። ' ፮ እኔ የተቀበልሁትንና ከሁሉ በላይ የሆነውን ለእናንተ አስተላልፌአለሁ፤ ቅዱሳን መጻሕፍት እንደሚሉት ክርስቶስ ስለ ኅጢአታችን ሞተ፤ ' ፮ ተቀበረ፤ በቅዱሳን መጻሕፍት እንደ ተጻፈውም በሦስተኛው ቀን ተነሣ፤ ' ፮ ከዚያም ለኬፋ ታየ፤ ቀጥሎም ለዐሥራ ሁለቱ ታየ፤ ' ፮ ከዚያም በኋላ ከአምስት መቶ በላይ ለሚሆኑ ወንድሞች በአንድ ጊዜ ታየ፤ ከእነዚህም አብዛኞቹ በሕይወት አሉ፤ እንዳንዶቹ ግን አንቀላፍተዋል። ' ፮ ከዚያም ለያዕቆብ ታየ፤ በኋላም ለሐዋርያት በሙሉ ታየ፤ ' ፮ ከሁሉም በኋላ እንደ ጭንጋፍ ለምቄጦር ለእኔ ደግሞ ታየ። በእዚህ ክፍል ስለወንጌል በእዚህ ጥልቀት እየነገረን ጥምቀት ወንጌል ከሆነ እንዴት ስለ ጥምቀት ሳያነሳ ይቀራል ?

ጥምቀትን እና የጌታ እራትን በተመለከተ በዋናነት የሚነሱ ሶስት ሀሳቦች አሉ። *Ex opere operato*, (ኦፔሬ ኦፔራቶ)፣ *Ex opere operantis* (ኦፔሬ ኦፔራንቲስ) *and Ex opere Spiritus* (ኤክስ ኦፔሬ ስፕሪተስ)። እነዚህ የላቲን ሀረጎች ናቸው። በእነዚህ ሀረጎች የካቶሊኮችን የባፕቲስትንና የ *Presbyterian*ንን ምልከታዎች እንዳስሳለን።

' ፫, *Ex opere operato*, (ኤክስ ኦፔሬ ኦፔራቶ) ይህ የካቶሊክ ምልከታ ነው። ሀሳቡም፡- (*from the work working*) *efficacy* ያለው በሚያጠምቀው አካል ወይም በተጠማቂው ቅድስና ሳይሆን የጥምቀት ስርአቱ በራሱ ከኃጢአት ያነፃፃል የሚል ነው። ለምሳሌ፡- አንድ ካህን አንድን ሰው ቢያጠምቅ ምንም እንኳን ካህኑ በጸጋ

ሁኔታ ላይ ባይሆንም ወይም ተቀባዩ ለምን እንደሚጠመቅ ትርጉሙን ባያውቅም ። ጥምቀቱ በራሱ ሰውየውን ከኃጢአት የማጽዳት እና ወደ ቤተክርስቲያን የማስገባት ኃይል አለው ማለት ነው ።

ይህንን ስነመለኮት ያመጠበት ምክንያት ዶሊቲስቶች የሚባሉትን ለመቃወም ነበር ይህንን ስነመለኮት ያዋቀሩት ። እነዚህ አካላት የሚሉት እነዚህ ቅዱሳን ሚስጥራትን የሚሰጡ ቁሶች ቅዱስ ካልሆኑ ቅዱሳን ሚስጥራት ዋጋ የላቸውም የሚሉ ነበሩ ይህንን እኛም ሆነ ሌሎቹ ቤተ እምነቶች አይቀበሉም ።

ጌፋ, *Ex opere operantis* (አፔሬ ኦፔራንቲስ) ይህ የባፕቲስት ምልክታዊ ነው ። ሀሳቡም ፦ (*from the worker working*) ማለትም ፦ *efficacy* ያለው በራሱ በጥምቀት ስርአቱ ሳይሆን በተጠማቂው እምነት ላይ የተመሰረተ ነው ። ጥምቀቱ በራሱ የኃጢአት ይቅርታን አይሰጥም ። ይልቁንም የኃጢአት ይቅርታን የሚያገኘው በእምነቱ ነው ።

ጌፋ, *Ex opere Spiritus* (አፔሬ ስፕሪቲስ) ይህ *Presbyterian* አመለካከት ነው ። ሀሳቡም ፦ (*from the Spirit working*) *efficacy* ያለው መንፈስ ቅዱስ ጋር ነው ። የጥምቀት ስርአት ውጫዊ ሥነ ሥርዓት ቢሆንም ኃይሉ ያለው መንፈስ ቅዱስ ጋር ነው ። በጥምቀት ውስጥ የሚተላለፍ ጸጋ አለ ። ነገር ግን የጸጋው እውን የሚሆነው ስርአቱ ከሚፈፀምበት ጊዜ ጋር በቀጥታ የተያያዘ አይደለም። በእዚያው ጊዜ ከእዚያው በኋላ ሊሆን ይችላል ።

Absolute necessity የሚሉት ካቶሊኮች ናቸው ። ያለ ጥምቀት ሰው በጭራሽ አይድንም ፣ የኃጢአት ይቅርታን አያገኝም ፣ ደግሞ ውልደትን አያገኝም ይላሉ ። ይህ በ ፕሮቴስታንቱ አለም ተቀባይነት የለውም ። *ordinary necessity* ይህ በተለይም በ *Lutheran* የሚታወቅ ነው ። ድካምን እንቀበልበታለን ፣ ዳግም ልደትን እንቀበልበታለን ፣ የኃጢአት ይቅርታን እንቀበልበታለን ። ነገርግን በምንም መንገድ ከእዚህ ውጪ አይገኝም ማለት አይደለም ይላሉ ። ምክንያቱም ሰው ሳይጠመቅ ድኖ በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስላለ ይላሉ ። በቀላሉ ነገሩን ለመረዳት ሰው በእምነት ብቻ ያለ ጥምቀት እና የጌታ እራት ይድናል ። ስለዚህ *Absolute necessity Faith* ነው ለ *Lutheran* ። ሰው ያለ እምነት አይድንም ። ያለ ቅዱሳን ሚስጥራት ግን ይድናል ብለው ያምናሉ ።

ከኃጢአት ይቅርታ ጋር ተያይዞ መግባት የሚቀርብባቸውን ምንባባት እንመልከት ። — ሐዋርያት 2:38 (አዲሱ መ.ት) ። “ጴጥሮስም እንዲህ አላቸው፤ “ንስሐ ግቡ፤ ኅጢአታችሁም እንዲሰረይላችሁ፤ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ፤ የመንፈስ ቅዱስንም ስጦታ ትቀበላላችሁ።” ይህንን ክፍል በጥንቃቄ ካልተመለከትነው የኃጢአታችሁን ይቅርታ ለማግኘት በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ እያለ ይመስላል ። የምርምር ይህ ክፍል የኃጢአት ይቅርታ በጥምቀት ይገኛል እያለ ነው ? ይህንን በጥንቃቄ ለመመልከት እንሞክር ።

እዚህ ጋር ያለው ክርክር *Eis* የሚለው የግሪክ ቃል ነው ። ይህ ቃል በተለያዩ መንገድ መፅሐፍ ቅዱሳችን ላይ ጥቅም ላይ ውሏል ። ነገር ግን እዚህ ክፍል ላይ እየተነሳ ያለው ክርክር *for* ተብሎ ነው መተርጎም ያለበት? ወይንስ *because of* ተብሎ ነው መተርጎም ያለበት? የሚል ነው ። በእርግጥ *for* የሚለው በራሱ ሁል ጊዜ አንድ አይነት ትርጉም አይኖረውም ። ነገር ግን ክፍሉን በጥንቃቄ ከተመለከትነው *because of* ተብሎ ነው መተርጎም ያለበት ። የኃጢአትን ይቅርታ ስላገኛችሁ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ እያለ ነው ። ይህንን ለመረዳት ምሁራን ምን አሉ የሚለውን አስቀድመን እንመልከትና ከእዚያም በማስከተል የመፅሐፉን ሀሳብ እንመለከታለን ።

Eis የምትለው የግሪክ ቃል በአዲስ ኪዳን 1774 ጊዜ ተጠቅሷል ። በአዲስ ኪዳን ካለው የቃሉ አጠቃቀም አንፃር

ሐዋርያት ስራ 2:38 ላይ ያለው ቃል *because of* ተብሎ ነው መተርጎም ያለበት ይላሉ *A.T. Robertson, Charles Ryrie* እና *J.R. Mantey* የሚባሉት ዕውቅ *Scholars*.

ለምሳሌ፡- ይህ ቃል *because of* ተብሎ ተተርጎመዋል። — ማቴዎስ 12:41 (አዲሱ መ.ት)። “የነዌ ሰዎች በፍርድ ዕለት ከዚህ ትውልድ ጋር ተነሥተው ይፈርዱበታል፤ እነርሱ በየናስ ስብከት ንስሐ ገብተዋልና። እዚህ ጋር *Eis* የምትለው ቃል *because* ተብሎ ነው የተተረጎመው። ይህ ክፍል በጣም ግልፅ ነው። ንስሃ ስለገቡ የየናስ ስብከት ተሰበከ ወይም የየናስ ስብከት ተከትሎ መጣ እያለ አይደለም። እያለን ያለው በየናስ ስብከት ምክንያት ንስሃ ገቡ ነው። ይህ አገላለጽ ከሐዋርያት ስራ 2:38 ምንባብ ጋር ተመሳሳይ ነው። ከእዚህ ምንባብ ተነስተን ጥምቀት ለኃጢአት ስርየት አያስፈልግም። ነገርን ጥምቀት የኃጢአት ስርየት ያገኘበት መገለጫ ስለሆነ ለእኛ ትልቅ ስፍራ አለው።

— ሌላኛው ሙግት

የግሪኩ *Grammar* አወቃቀር የሚያመለክተው ቁጥር 2:38 ላይ ያለው ሁለት አረፍተ ነገር ነው እንጂ አንድ አይደለም። አረፍተ ነገሩ ሁለት ከሆነ ደግሞ ኃጢአታቹ ይሰረይ ዘንድ የሚለው ማሰራያ አንቀፅ ስለሆነ ተጠመቁ ወደሚለው ሊተላለፍ አይችልም። ስለዚህ የግሪክ ሰዋሰውን መሰረት አድርገን ከተረጎምን የሚከተለውን ትርጉም ይሰጠናል። ንስሃ ግቡ ኃጢአታችሁ ይሰረይ ዘንድ። እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ስም ተጠመቁ። ይህ ነው የክፍሉ ውቅር። ስለዚህ የኃጢአት ይቅርታ ያገኘ ሰው ነው የሚጠመቀው።

የኃጢአት ስርየት ከንስሐ ጋር ተያይዞ እንዳቀረበ አንድ ምዕራፍ ስንሻገር እናገኛለን። — ሐዋርያት 3:19 (አዲሱ መ.ት)። “እንግዲህ ኅጢአታችሁ እንዲደመሰስ ንስሐ ግቡ፤ ከመንገዳችሁም ተመለሱ፤ ከጌታም ዘንድ የመታደስ ዘመን ይመጣላችኋል፤”

— ሌላኛው ጥምቀት ከኃጢአት ስርየት ጋር ተያይዞ የሚቀርበው ሙግት — ሐዋርያት 22:16 ላይ ያለው ሙግት ነው። — ሐዋርያት 22:16 (አዲሱ መ.ት)። “ታዲያ፣ አሁን ምን ትጠብቃለህ? ተነሥተህ ስሙን እየጠራህ ተጠመቅ፤ ከኅጢአትህም ታጠብ።” *F.F. Bruce* የተባለ ምሁር እንደሚለው ከሆነ የግሪኩ ሰዋሰው እንደሚያሳየን ከሆነ፡- አሁንስ ለምን ትዘገያለህ? ተነሳና ተጠመቅ፤ ስሙን እየጠራህ ከኃጢአትህ ታጠብ። የሚል ይሆናል ይላል። ስለዚህ የኃጢአት ይቅርታ የተያያዘው ከመጠመቁ ጋር ሳይሆን ስሙን ከመጥራት ጋር ነው የተያያዘው።

ይህንን በተመለከተ በርካታ ማስረጃዎችን ማቅረብ ይቻላል። ለምሳሌ፡- — ሐዋርያት 10:43 (አዲሱ መ.ት)። “በእርሱም የሚያምን ሁሉ በስሙ የኅጢአትን ስርየት እንደሚቀበል ነቢያት ሁሉ ይመሰክሩለታል።”

— 1ኛ ቆሮንቶስ 6:11 (አዲሱ መ.ት)። “ከእናንተ አንዳንዶቻችሁ እንደዚህ ነበራችሁ፤ አሁን ግን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስምና በአምላካችን መንፈስ ታጥባችኋል፤ ተቀድሳችኋል፤ ጸድቃችኋል።”

— 1ኛ ዮሐንስ 2:12 (አዲሱ መ.ት)። “ልጆች ሆይ፤ ኅጢአታችሁ ስለ ስሙ ተሰርዮላችኋልና፤ እጽፍላችኋለሁ።”

A.T. Robertson እንደሚለው ከሆነ፡- የክፍሉን ሰዋሰው በትክክል የተረዳ ሰው የውሃ ጥምቀት የኃጢአት ስርየትን ያስገኛል ለሚል ባዕድ ሀሳብ ይህንን ክፍል በማስረጃነት መጠቀም አይችልም። ስለዚህ ውሃ ውስጥ ገብቶ በመውጣት የኃጢአት ይቅርታን አገኛለሁ ማለት ኢ-መፅሐፍ ቅዱሳዊ ነው። ከእዚህ ጋር ተያይዞ አንዳንድ ሰዎች *misrepresent* የሚያደርጉት ነገር ጥምቀት ለኃጢአት ይቅርታ ነው ሲባል ታዲያ ክርስቶስ ለምን መሞት አስፈለገው እዛው ሰማይ እያለ በውሃ ተጠመቁ ማለት ብቻ አያስፈልገውም? ይላሉ። ይህ ግን እነርሱ እያሉ

ያሉትን ካለመረዳት የሚመነጭ ነው።

የውሃ ጥምቀት ለድነት አስፈላጊ ነው ?

በእዚህ ክፍል የሚጠመቀው ሰው የሚድን ሰው ነው ወይንስ የዳነ ሰው ነው ? ወይንም ለመዳን እንጠመቅ ወይንስ ስለዳንን እንጠመቅ? የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ እንሞክራለን።

የካቶሊክ፣ የኦርቶዶክስ እና እራሳቸውን የሐዋርያት ቤተክርስቲያን ብለው የሚጠሩት ጥምቀት ለድነት የግድ አስፈላጊ ነው ይላሉ። ጥምቀት ለድነት አስፈላጊ ነው የሚለውን ለማረጋገጥ የሚጠቀሙትን የመፅሐፍ ቅዱስ ምንጣባት በጥንቃቄ ለመመልከት እንሞክራለን። ከሚጠቀሟቸው የመፅሐፍ ቅዱስ ምንጣባት መካከል አንደኛው የሐንስ ወንጌል 3:5 ላይ ያለው ነው። በእርግጥም የሐንስ 3:5 ላይ ያለው ስለ ውሃ ጥምቀት ለመዳን አስፈላጊነት ይናገራል ? የክፍሉን አውድና ከክፍሉ ጋር ተያይዞ የሚነሱ የተለያዩ ምልከታዎችን እንመልከት።

— የሐንስ 3:5 (አዲሱ መ.ት)። “ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሰ፤ “እውነት እልሃለሁ፤ ማንም ከውሃና ከመንፈስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም፤”

ከውሃ የሚለው ላይ የተለያዩ ምልከታዎች

1ኛ, ከውሃ የሚለው ጥምቀት ነው የሚሉ አሉ።

ምናልባትም ቀጥሎ ከማቅረባቸው አማራጮች ውስጥ በጣም አደገኛ የሆነው የውሃ ጥምቀት ለመዳን አስፈላጊ ነው የሚለው ነው። ምክንያቱም ያለ ውሃ ጥምቀት ፈፅሞ ድነት አይገኝም የሚል ድምዳሜ ላይ ስለሚያደርሱን። ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም የሚለው ይህንን የሚያመለክት ነው።

ይህ አስተሳሰብ ማለትም የውሃ ጥምቀት ነው የሚለው አስተሳሰብ ስህተት የሚሆንበት ምክንያት ቀጥሎ ባሉት በግልጽ ለማሳየት እሞክራለሁ። ነገር ግን ይህንን ክፍል ስለ ውኃ ጥምቀት የሚናገር ነው ካልን አምነው ሳይጠመቁ የሞቱ ሁሉ ጠፍተዋል ማለት ነው። ይህ ደግሞ የተሳሳተ አመለካከት ነው። ከጠቅላላው የመፅሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ ጋርም ይጋጫል። ደግሞም በመስቀል ላይ በንስሃ የተመለሰውም ወንበዴ አልዳነም ማለት ነው። ድኗል ብለን የምናስብ ከሆነ ሆነ ደግሞ ያለ ጥምቀት ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት ይቻላል ማለት ነው ያለ ጥምቀት ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት ከተቻለ ደግሞ ያለጥምቅ ወደእግዚአብሔር መንግሥት መግባት አይቻልም ማለት ስህተት ነው።

2ኛ, የየሐንስን ጥምቀት ነው። ምክንያቱም የየሐንስ ጥምቀት ለኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል መምጫ መሰረታዊ ነገር ነው። ስለዚህ ኢየሱስ ኒቆዴሞስን እያለ ያለው ሂድና የሐንስ ጋር ተጠመቅ እያለ ነው። ይህ ምልከታ ደግሞ ስህተት ሊሆን የሚችለው የኢየሱስ አገልግሎት ከጀመረ በኋላ የየሐንስ አገልግሎት አብቅቷል። ይህ ከሆነ ደግሞ ኢየሱስ እንዴት ወደ የሐንስ ጋር ሄደህ ተጠመቅ ሊለው ይችላል ?

3ኛ, ውሃ የሚለው ቃሉን ለማመልከት ነው የሚሉ አሉ። ይህንን እንዲሉ ያስቻላሉ የእግዚአብሔር ቃል በውሃ ከማንፃት ጋር ተያይዞ ስለቀረበ ነው። ለምሳሌ፦ ጌፌሶን 5:26 (አዲሱ መ.ት)። “በቃሉ አማካይነት በውሃ አጥቦ በማንፃት እንድትቀደስ፤” ይህ ክፍል እና ሌሎችንም ክፍሎች እንደ ማስረጃ አድርገው የሚያቀርቡት የመፅሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ውሃ ማለት ቃሉ ነው የሚለውን ትርጉም የሚሰጡ አይደሉም።

የተሻለው አተረጓጎም ብዬ የማስበው በእዚህ ክፍል ውሃ የመንፈስን ቅዱስ ምልክት ሆኖ ነው የቀረበው።

ለምሳሌ ውሃ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ተያይዞ እንደቀረበ መመልከት እንችላለን። ኢሳይያስ 44 (አዲሱ መ.ት)። ፭ በተጠማ ምድር ላይ ውሃ፤ በደረቅ መሬት ላይ ወንዞችን አፈሳለሁና፤ መንፈሴን በዘርህ፤ በረከቴንም በልጅ ልጅህ ላይ አወርዳለሁ። ፋ እነርሱም በለመለመ መስክ ላይ እንደ ሣር፤ በወንዝ ዳር እንደ አኻያ ዛፍ ይበቅላሉ።

— ኤርምያስ 2፡13 (አዲሱ መ.ት)። ““ሕዝቤ ሁለት ኅጢአት ፈጽመዋል፤ ሕያው የውሃ ምንጭ የሆንሁትን፤ እኔን ትተዋል፤ ውሃ መያዝ የማይችሉትን ቀዳዳ የውሃ ማጠራቀሚያ ጉድጓዶች፤ ለራሳቸው ቈፍረዋል።”

— ሕዝቅኤል 47 (አዲሱ መ.ት)። ‘ ከዚያም ያ ሰው ወደ ቤተ መቅደሱ መግቢያ መልሶ አመጣኝ፤ ከቤተ መቅደሱ መድረክ ሥር ውሃ እየወጣ፤ ወደ ምሥራቅ ይፈስ ነበር፤ ቤተ መቅደሱ ለምሥራቅ ትይዩ ነበርና። ውሃው ከቤተ መቅደሱ በስተ ደቡብ በኩል፤ በመሠዊያው ደቡብ በኩል፤ ሥር ሥሩን ይወርዳል። ፭ ከዚያም በሰሜኑ በር በማውጣት በውጭ አዙሮ በምሥራቅ አቅጣጫ ወዳለው የውጭ በር መራኝ፤ ውሃውም በደቡብ በኩል ይፈስ ነበር። ፮ ያም ሰው የመለኪያውን ገመድ በእጁ ይዞ ወደ ምሥራቅ በመሄድ፤ አንድ ሺህ ክንድ ለካ፤ ከዚያም እስከ ቁርጭምጭሚት በሚደርሰው ውሃ ውስጥ መራኝ፤ ፋ ቀጥሎም አንድ ሺህ ክንድ ለካ፤ እስከ ጉልበት ወደሚደርሰው ውሃ መራኝ፤ ከዚያም ሌላ አንድ ሺህ ክንድ ለካ፤ እስከ ወገብ ወደሚደርሰው ውሃ መራኝ። ፫ እንደ ገናም አንድ ሺህ ክንድ ለካ፤ አሁን ግን ልሻገረው የማልቸል ወንዝ ሆነ፤ ምክንያቱም ውሃው ስለ ሞላና ጥልቅ ስለ ነበረ፤ በዋና ካልሆነ በስተቀር በእግር ሊሻገሩት የማይቻል ነበረ።

— ዘካርያስ 14፡8 (አዲሱ መ.ት)። “በዚያን ቀን የሕይወት ውሃ ከኢየሩሳሌም ይፈልቃል፤ እኩሌታው ወደ ምሥራቁ ባሕር፤ እኩሌታውም ወደ ምዕራቡ ባሕር ይፈሳል፤ ይህም በበጋና በክረምት ይሆናል።”

— ዮሐንስ 4፡10 (አዲሱ መ.ት)። “ኢየሱስም፡ “የእግዚአብሔርን ስጦታ ብታውቁና ውሃ አጠጪኝ የሚልሽ ማን መሆኑን ብትረጁ ኖሮ፤ አንቺው በጠየቅሽው፤ እርሱም የሕይወትን ውሃ በሰጠሽ ነበር” ሲል መለሰላት።”

ስለዚህ ከውሃ መወለድ ማለት ከመንፈስ መወለድ ነው። እዚህ ጋር አንድ ጥያቄ ያስነሳል። ከውሃ የሚለው ከመንፈስ የሚለውን ትርጉም ከያዝን ከመንፈስ እና ከመንፈስ ካልተወለደ በቀር የእግዚአብሔርን መንግስት ሊያይ አይችልም የሚልን ትርጉም ይሰጠናል። ነገርግን የግሪኩን ቃል በክፍሉ አውድ በትክክል ከተረጎምን ይህንን አይሰጠንም። ምክንያቱም እና የሚለው አያያዥ ቃል ሁለት የተለያዩ ነገሮችን የሚያመለክት ስለሆነ። ነገርግን እና የምትለው ቃል ግሪክ ላይ *Kaī* የምትል ቃል ስትሆን ማለትም ተብላ መተርጎም ትችላላች። ይህ ከሆነ ከጥሎ ያለው የመጀመሪያውን የሚያብራራ ነው። ማለትም ወሃ የሚለው መንፈስ በሚለው የተብራራ ነው። ስለዚህ ኢየሱስ እያለ ያለው እንደዚህ ነው፡- ሰው ከውሃ ማለትም ከመንፈስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግስት ሊገባ አይችልም ነው።

ስለሁለት የተለያዩ ነገር እያወራ እንዳልሆነ የምንረዳው ወይም ስለአንድ ነገር እያወራ እንደሆነ የምንረዳው ቀጥሎ ባሉ ቁጥሮች ውሃን አይጠቀመም ነገርግን መንፈስ የሚለውን ብቻ ይዞ ይቀጥላል። ለምሳሌ፡- ዮሐንስ 3 (አዲሱ መ.ት)። ፫ ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሰ፤ “እውነት እልሃለሁ፤ ማንም ከውሃና ከመንፈስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም፤ ፪ ከሥጋ የተወለደ ሥጋ ነው፤ ከመንፈስ የተወለደም መንፈስ ነው። ፫ ‘ዳግመኛ መወለድ አለባችሁ’ ስላልሁህ አትገረም፤ ፮ ነፋስ ወደሚወደው ይነፍሳል፤ ድምፁንም ትሰማለህ፤ ነገር ግን ከየት እንደ መጣ፤ ወዴት እንደሚሄድም አታውቅም፤ ከመንፈስም የተወለደ ሁሉ እንደዚሁ ነው።”

ሌላኛው ከዳግመኛ መወለድ ጋር ተያይዞ የሚያቀርቡት የመፅሐፍ ቅዱስ ምንባብ ቲቶ 3፡5 ላይ ያለው ነው። —

ቲቶ 3፥5 (አዲሱ መ.ት) ። “ስለደረግነው የጽድቅ ሥራ ሳይሆን፣ ከምሕረቱ የተነሣ አዳነን። ያዳነንም ዳግም ልደት በሆነው መታጠብና በመንፈስ ቅዱስ መታደስ ነው፤” ይህ ክፍል በመሰረቱ ዳግም ልደት በውሃ ጥምቀት ይገኛል ለሚለው እንደ ማስረጃ ማቅረብ ተገቢ ነው ብዬ አለስብም ። ምክንያቱም ጥምቀት የሚል ቃል እራሱ አይጠቀምም ። ስለዚህ ስለጥምቀት ካለውራ ይህንን ክፍል ከጥምቀት ጋር አያያይዞ መተርጎም ስህተት ነው ።

— ማርቆስ 16፥16 (አዲሱ መ.ት) ። “ያመነ የተጠመቀ ይድናል፤ ያለመነ ግን ይፈረድበታል።”

አርቶዶክሶች እና ካቶሊኮች ያመነ የተጠመቀ ይድናል የሚለውን ጥቅስ እንቀበላለን ይላሉ እንጂ አይቀበሉትም ። ምክንያቱም የህፃናት ጥምቀት ለድነት ነው ብለው ስለሚያምኑ ። ህፃናት ደግሞ አምነው አይደለም የሚጠመቁት ስለዚህ ያመነ የተጠመቀ የሚለውን ክፍል የሚቀበሉት *Protestant* እንጂ የሚያምኑበት ጥቅስ አይደለም ። ይህ እንዲህ ሆኖ ሳለ ይህንን ክፍል እንዴት እንመለከተዋለን ? ይህንን ክፍል በተመለከተ ውስጣዊ እና ውጫዊ መረጃዎችን ለመመልከት እንሞክራለን ።

— ውጫዊ መረጃዎች

Clement of Alexandria (c. 150–215 AD), *Origen* (c. 185–253 AD) አረገን ፣ *Jerome* (c. 347–420 AD) (ጄርሞና), *Eusebius* (c. 260–340 AD) (ዩሲቢየስ) ከቁጥር 9–20 ያለውን የለም ይላሉ ወይንም የመፅሐፍ ቅዱስ ክፍል አካል አይደለም ይላሉ ። ይህ ብቻ ሳይሆን *Codex Sinaiticus* (ኮዴክስ ሳይናቲክስ) እና *Codex Vaticanus* (ኮዴክስ ቫቲካኒስ) ቀደምት *manuscripts* ከቁጥር 9–20 ያለውን አያካትቱም ። *Codex Sinaiticus* እና *Codex Vaticanus* ከጥንታዊ ቅጂዎች መካከል ሁለቱ ቀደምት ሲሆኑ በእድሜያቸው ፣ በጥራታቸው እና በጥንታዊ የክርስትና ጽሑፋዊ ወጎች ላይ በሚሰጣቸው ልዩ ቦታ ምክንያት ታማኝ የመረጃ ምንጭ ተደርገው ይወሰዳሉ ።

— የውስጥ ማስረጃዎች

1ኛ, ትንሳኤውን በተመለከተ የተሰጠው ዝርዝር ፡- በማቴዎስ፣ በሉቃስ እና በዮሐንስ ውስጥ እንዳሉት ዝርዝር የትንሳኤ መገለጦች የማርቆስ የተለየና ድንገተኛ ሆኖ ስለሚታሰብ ከ9–20 ያሉ ቁጥሮች በኋላ የተጨመረ ነው ወደሚለው መደምደሚያ አንዳንዶችን አድርጏል ።

2ኛ, ምልክቶች እና ተአምራት ፡- እባቦችን መያዝ እና መርዝ መጠጣትን መካተታቸው እንደ ችግር ሆኖ ታይቷል ። ምክንያቱም እነዚህ አገላለጾች በቀሪው የአዲስ ኪዳን ክፍል ውስጥ ስላልታዩ እና የጥንቶቹ ክርስትያኖች ልምምድ አካል ስላልነበሩ ። አንዳንዶች እነዚህን ጥቅሶች ይበልጥ ማራኪ ወይም ተአምራዊ ትኩረት ያለው በኋላ ላይ እንደጨመሩ ይቆጥራሉ።

3ኛ, የቃላት አጠቃቀሙ ፡- በዚህ ክፍል ውስጥ 18 ቃላቶች በማርቆስ ወንጌል ውስጥ ሌላ ቦታ ተጠቅሞት አያውቅም ። ከቁጥር 9–20 ያሉት ከ 70 በመቶ በላይ ከተቀሩት የማርቆስ ክፍል ውስጥ የሉም ። የቃላት አመራረጡ ብቻ ሳይሆን የአረፍተ ነገር አቀማመጡም ከተቀሩት የማርቆስ ክፍሎች የተለዩ ናቸው ።

— 1ኛ ጴጥሮስ 3፥21 (አዲሱ መ.ት) ። “ይህም ውሃ አሁን የጥምቀት ምሳሌ ሆኖ ያድናችኋል፤ ይህም የሰውነትን እድፍ በማስወገድ ሳይሆን በንጹሕ ጎሊና በእግዚአብሔር ፊት የሚቀርብ መመፃፅ ነው፤

የሚያድናችሁም በኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ አማካይነት ነው፤”

– አስቀድሞ ምን እያለ አይደለም የሚለውን እንመልከት ።

የውሃ ጥምቀት ያድናችኋል እያለ አይደለም ።

ይህንን ለመረዳት አስቀድመን መጠየቅ ያለብን ጥያቄ ያድናችኋል ሲል እነዚህ የጴጥሮስ መልዕክት ተደራሲያን ይህ ደብዳቤ እስኪፃፍ ድረስ አልዳኑም ማለት ነው ? ሁለተኛ የውሃ ጥምቀት ነው ብለን ብናስብ አማኞች ከሆኑበት ይህ ደብዳቤ እስኪፃፍ ድረስ አልተጠመቁም ማለት ነው ?

ሌላኛው ያድናችኋል ሲባል ከምን ብሎ መጠየቅ መሰረታዊ ነገር ይመስለኛል ። ምክንያቱም መዳን በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከዘላለም ህይወት ጋር ብቻ የተያያዘ ስላልሆነ ። ለምሳሌ ፦ – /ኛ ጢሞቴዎስ 2፡15 (አዲሱ መ.ት) ። “ይሁን እንጂ ሴት በእምነትና በፍቅር፤ በቅድስናም ራሷን እየገዛች ብትጸና ልጅ በመውለድ ትድናለች።” ስለዚህ ወላድ ሁሉ የዘላለም ህይወት ያገኛል ማለት ነው ? በፍፁም ። ስለዚህ መዳን ሲባል ሁል ጊዜ እንድ አይነት ትርጉም አይኖረውም ። ስለዚህ የጴጥሮስ መልዕክት ተደራሲያ ይህ መልዕክት ከመፃፉ አስቀድሞ አማኞች ከሆኑ ወይም የዳኑ ከሆኑ አሁን ያድናችኋል ሲሊ ከሌላ ነገር መሆን አለበት ።

– አሁን ያድናችኋል ሲል ምን እያለ ነው ?

ይህንን *Explicitly* እንደዚህ ነው ማለት ከባድ ነው ። ነገር ግን ምን አይደለም የሚለውን በእርግጠኝነት የውሃ ጥምቀት አይደለም ማለት እችላለሁ ። ምን እያለ እንደሆነ ግን እንዲህ እያለ ነው ማለት ባልችልም የተወሰነ አቅጣጫ የሚሰጡ ነገሮችን መመልከት እንችላለን ።

/ኛ, ይህም ውሃ እያለ ያለው የኖህን ዘመን የጥፋት ውሃ እንጂ ጥምቀትን አይደለም ። ነገር ግን የኖህ ዘመን ውሃ የጥምቀት ምሳሌ ነው ። የየትኛውም ጥምቀት እንደሆነ አልገለፀልንም ። ስለዚህ የኖህ ዘመን ውሃ ሲል ዘለን የውሃ ጥምቀት ወደሚለው መሄድ የለብንም ። ምክንያቱም የኖህ ዘመን ውሃ የጥፋት መሳሌ ነው ፤ ጥምቀት ደግሞ የጥፋት ምሳሌ ሳይሆን የመዳናችን ውጫዊ ገፅታ ነው ። ስለዚህ ሊሆን የሚችለው የመከራን ጥምቀት ነው ። በመከራ ጥምቀት ጥምቀት አልፋችሁ አሁን ካጋጠማችሁ መከራ ትድናለችሁ እያለ ሊሆን ይችላል ።

በመሰረቱ ኖህና ቤተሰቡ የዳኑት በውሃው ሳይሆን በሰሩት መርከቡ ነው ። የሰሩት መርከብ ደግሞ በእምነት ነው ። – ዕብራውያን 11፡7 (አዲሱ መ.ት) ። “ኖህ ገና ስለማይታየው ነገር እግዚአብሔር ባስጠነቀቀው ጊዜ፤ እግዚአብሔርን ፈርቶ ቤተ ሰዎቹን ለማዳን መርከብን በእምነት ሠራ፤ በእምነቱ ዓለምን ኩነነ፤ በእምነትም የሚገኘውን ጽድቅ ወራሽ ሆነ።” ስለዚህ ኖህ የዳነው በእምነቱ ነው ማለት እንችላለን ።

እስካሁን በተመለከተናቸው የመፅሐፍ ቅዱስ ምንባባት ጥምቀት ለድነት አሰንዳልሆነ ግልጽ ነው ። ከእዚህ በተጨማሪ ደግሞ ያለ ጥምቀት ድነት እንደሚገኝ የሚያሳዩ የመፅሐፍ ቅዱስ ምንባባትን እንመልከት ። ለምሳሌ ከኢየሱስ ጎን የተሰቀለው ሳይጠመቅ ነው የዳኑት ። ይህንን ስንል የማይዋጥላቸው ሰዎች አንዳንዶቹ *Exceptional* ነው ይላሉ ። ሌሎች ደግሞ የውሃ ጥምቀት ከክርስቶስ ትንሣኤ በኋላ ነው በትዕዛዝ መልክ የተቀመጠው ይላሉ ። *Exceptional* ሆኖም ሰዎች ከዳኑ ያለ ጥምቀት መዳናችን ያመለክታል ደግሞም ከትዕዛዙ አስቀድሞ ሰዎች ከዳኑ ያለ ጥምቀት ድነዋል ። ዋናው ሰው ያለጥምቀት መዳን ይችላል የሚለውን ሙግት ማሳየት ነው አላማው ።

ደግሞ ሐዋርያት ስራ 10 ላይ ያለው የቆርኖሊዎስ ታሪክ እንደ ማስረጃ ሆኖ መቅረብ ይችላል። የቆርኖሊዎስን ታሪክ ከዘረዘረ በኋላ ፦ ሐዋርያት 10 (አዲሱ መ.ት) ። 47 “እነዚህ ሰዎች እንደ እኛ መንፈስ ቅዱስን ስለ ተቀበሉ፣ እንግዲህ በውሃ እንዳይጠመቁ የሚከለክላቸው ማን ነው?” 48 ስለዚህ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እንዲጠመቁ አዘዛቸው። ከዚህ በኋላ፣ ጴጥሮስ ጥቂት ቀን ከእነርሱ ጋር እንዲቀመጥ ለመኑት።

መንፈስ ቅዱስን የተቀበሉት ከጥምቀት በፊት ነው። ከጥምቀት በፊት መንፈስ ቅዱስን መቀበላቸው የመዳናቸው ምልክት እና ማረጋገጫ ነው። ለምሳሌ ፦ — ሮሜ 8:9 (አዲሱ መ.ት) ። “እናንተ ግን፣ የእግዚአብሔር መንፈስ በውስጣችሁ የሚኖር ከሆነ፣ በሥጋ ሳይሆን በመንፈስ ናችሁ። ማንም የክርስቶስ መንፈስ ከሌለው፣ እርሱ የክርስቶስ አይደለም።”

— ኤፌሶን 1:13 (አዲሱ መ.ት) ። “እናንተም ደግሞ የእውነትን ቃል ይህም የድነታችሁን ወንጌል በሰማችሁ ጊዜ ወደ ክርስቶስ ተጨምራችኋል፤ አምናችሁም፣ በእርሱ በመሆን ተስፋ ሆኖ በተሰጠው በመንፈስ ቅዱስ ማኅተም ታትማችኋል።” ስለዚህ በእዚህ ወጪ ምንባብ ተመስርተን ሰዎች ያለ ጥምቀት ይድናሉ ማለት እንችላለን። መፅሐፍ ቅዱስን በጥንቃቄ ስንመለከት መዳን በእምነት ብቻ ፣ በፀጋ ብቻ እና በክርስቶስ ብቻ እንደሆነ ይገልፅልናል። — ኤፌሶን 2 (አዲሱ መ.ት) ። 8 በእምነት፣ በጾጋ ድናችኋልና፤ ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም፤ 9 ማንም እንዳይመካ በሥራ አይደለም፤ ስለዚህ ሰዎች በእምነት ብቻ ይድናሉ እንጂ ሌሎች ኃይማኖታዊ ስርዓቶችን እና ስራዎችን ከእምነት ጋር በመጨመር አይድኑም።

ከእዚህ በመቀጠል በዋናነት ማን ይጠመቅ ? (*Subjects of Baptism*) ፣ እንዴት እንጠመቅ ? (*Mode of Baptism*) ፣ በማን ስም እንጠመቅ? የሚሉትን እንመለከታለን። ከእዚያ አስቀድሞ ግን የውሃ ጥምቀት ለድነት አስፈላጊ ነው ብለው መከራከሪያ ከመያቀርቡት መካከል ሌላ የሚያነሱትን ሁለት ምንባብ አንስቼ መልስ ለመስጠት ልምክርና ወደ ርዕሰ ጉዳያችን እናልፋለን። ሮሜ 6:3-6 እና ገላትያ 13:27 ላይ በመመስረት ከክርስቶስ ጋር የምንሞተው እና የምንነሳው በውሃ ጥምቀት ነው የሚሉ አካላትም ቤተ እምነቶችም አሉ። ሰው ከክርስቶስ ጋር ካልሞትን ደግሞም ካልተነሳን ደግሞ አልዳነም ማለት ነው ይላሉ። ስለዚህ ለእነርሱ መልስ ለመስጠት እሞክራለሁ።

በጣም ብዙ ሰዎች ኤፌሶን 4 ላይ በመመስረት ጥምቀት አንድ ነው ወይም አንዲት ጥምቀት ብቻ አለ ይላሉ። — ኤፌሶን 4:5 (አዲሱ መ.ት) ። “አንድ ጌታ፣ አንድ እምነትና አንድ ጥምቀት አለ፤” ይህ ግን መፅሐፍ ቅዱስን በትክክል ካለማጥናት የመነጨ ድምዳሜ ነው። ኤፌሶን ላይ አንዲት ጥምቀት ሲል ጥምቀት አንድ ብቻ ነው የሚለውን በአዕምሮአችን እንድናስብ አይደለም።

ነገር ግን ጥምቀትን ከአንድ በላይ አድርጎ *Plural* አድርጎ መፅሐፍ ቅዱስ ይገልፅልናል። — ዕብራውያን 6 (አዲሱ መ.ት) ። ‘ ስለዚህ ስለ ክርስቶስ የተሰጠውን የመጀመሪያ ትምህርት ትተን ወደ ብስለት እንሂድ፤ ከሞተ ሥራ ንስሐ ስለ መግባትና በእግዚአብሔር ስለ ማመን እንደ ገና መሠረትን አንጣል፤ 2 እንዲሁም ስለ ጥምቀቶች፣ እጆችን ስለ መጫን፣ ስለ ሙታን ትንሣኤና ስለ ዘላለም ፍርድ ትምህርት እንደ ገና አንመሥርት። ስለ ጥምቀቶች በማለቱ ጥምቀትን *plural* አድርጎ ገልጾታል። በእኔ ዝግጅት 5 የጥምቀት አይነቶችን አስቀምጣለሁ። እንዳንዶች እስከ ሰባት ያስቀምጣሉ። እኔን የሚያሳምነኝ ግን አምስቱ ብቻ ናቸው።

1, *Baptism of Repentance* የንስሐ ጥምቀት ። ይህ ከመጥሙቁ የሐንስ ጥምቀት ጋር የተያያዘ ነው። የመጥምቁ የሐንስ ጥምቀት የኢየሱስን መምጣት መንገድ በማዘጋጀት የንስሐ ጥሪ ነበር። ይህ ጥምቀት ከክርስቲያናዊ ጥምቀት የተለየ ነበር።

2, *Water Baptism (Christian Baptism)* የውሃ ጥምቀት (የክርስቲያን ጥምቀት) :: ይህ በኢየሱስ ጥምቀት ለደቀመዛሙርቱ በተሰጠው ትእዛዝ ውስጥ የተካተተው ነው :: ማቴዎስ 28: 19 :: አላማውን በተመለከተ በኋላ ላይ በስፋት የማቀርብ ቢሆንም በአጭሩ ለመግለጽ ያህል የውሃ ጥምቀት ከክርስቶስ ጋር እንደሞትን እና እንደተነሳን ማሳያ እንዲሁም ከኃጢአት እንደታጠብን በምሳሌነት የምናደርገው ስርአት ነው :: የውሃ ጥምቀት አላማ :: ከአማኞች ጋር መተባበርን ለመግለጽ ነው :: “እነርሱ ሁሉ ከሙሴ ጋር ለመተባበር በደመናና በባሕር ተጠመቁ::” — 1ኛ ቆሮንቶስ 10:2 (አዲሱ መ.ት) ::

3, *Baptism of Fire* (የእሳት ጥምቀት) :: ይህ ፍርድን ወይም መንጻትን የሚያካትት ዘይቤያዊ አገላለጽ ነው :: ኢየሱስ ስለዚህ ጉዳይ በማቴዎስ 3:11 ላይ ተናግሯል :: ይህም ከፍርድ ጋር የተያያዘ ነው :: — ማቴዎስ 3 (አዲሱ መ.ት) '0 እነሆ፤ ምሣሌ የዛፎችን ሥር ሊቈርጥ ተዘጋጅቶአል፤ መልካም ፍሬ የማያፈራ ዛፍ ሁሉ ይቈረጣል፤ ወደ እሳትም ይጣላል:: '1 “እኔ ለንስሐ በውሃ አጠምቃችኋለሁ፤ ነገር ግን ጫማውን መሸከም የማይገባኝ፤ ከእኔ የሚበልጥ ነጻል ከእኔ በኋላ ይመጣል:: እርሱም በመንፈስ ቅዱስና በእሳት ያጠምቃችኋል:: '2 መንሹ በእጁ ነው፤ ዐውድማውን ያጠራል፤ ስንዴውን በጐተራ ይከታል፤ ገለባውን ግን በማይጠፋ እሳት ያቃጥለዋል::”

4, *Baptism of Suffering* የመከራ ጥምቀት :: ይህ ዓይነቱ ጥምቀት የሚያመለክተው ኢየሱስ የሚቀበለውን መከራ በተለይም ስቅለቱን ነው :: ይህ በማርቆስ 10:38-39 ውስጥ ተገልጿል :: ማርቆስ 10 (አዲሱ መ.ት) 38 ኢየሱስም፡ “የምትለምኑትን አታውቁም፤ እኔ የምጠጣውን ጽዋ ልትጠጡ፤ የምጠመቀውንስ ጥምቀት ልትጠመቁ ትችላላችሁን?” አላቸው:: 39 እነርሱም፡ “አዎን እንችላለን” አሉት:: ኢየሱስም፡ “እኔ የምጠጣውን ጽዋ ትጠጣላችሁ፤ እኔ የምጠመቀውንም ጥምቀት ትጠመቃላችሁ፤ በእዚህ ክፍል ኢየሱስ የሚገጥሙትን ፈተናዎችና መከራዎች በማሳየት ስለ ራሱ ስለ መከራ “ጥምቀት” ሲናገር እናስታውሳለን :: የመከራ ጥምቀት አላማ አማኞችን ብቁ አድርጎ ማሳለፍ ነው ::

5, *Baptism of the Holy Spirit* (የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት) :: ይህ ጥምቀት አላማው ለአንድነት የሚደረግ ጥምቀት ነው :: በሁለት አቅጣጫ :- አንደኛው ከራሱ ከክርስቶስ ጋር ሲሆን 2ኛው ከቅዱሳን ጋር ወይም የክርስቶስ አካል ከሆነችው ቤተክርስቲያን ጋር ነው :: — 1ኛ ቆሮንቶስ 12:13 (አዲሱ መ.ት) :: “አይሁድ ወይም የግሪክ ሰዎች ብንሆን፤ ባሪያ ወይም ነጻ ሰዎች ብንሆን፤ እኛ ሁላችን አንድ አካል እንድንሆን በአንድ መንፈስ ተጠምቀናልና፤ ሁላችንም አንዱን መንፈስ እንድንጠጣ ተሰጥቶናል::”

— ሐዋርያት 11 (አዲሱ መ.ት) :: '5 “እኔም ገና መናገር ስጀምር፤ መንፈስ ቅዱስ፤ በመጀመሪያ በእኛ ላይ እንደ ወረደ ሁሉ በእነርሱም ላይ ወረደ:: '6 በዚህ ጊዜ፤ ‘ዮሐንስ በውሃ አጠመቀ፤ እናንተ ግን በመንፈስ ቅዱስ ትጠመቃላችሁ’ ሲል ጌታ የተናገረው ቃል ትዝ አለኝ:: '7 እንግዲህ እግዚአብሔር በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስናምን ለእኛ የሰጠንን ስጦታ ለእነርሱም ከሰጣቸው፤ ታዲያ፤ እግዚአብሔርን መቋቋም እችል ዘንድ እኔ ማን ነኝ?” '8 ይህን በሰሙ ጊዜም የሚሉትን አጥተው እንዲህ እያሉ እግዚአብሔርን አመሰግኑ፤ “ይህም ከሆነ፤ አሕዛብም ወደ ሕይወት ይመጡ ዘንድ፤ እግዚአብሔር ንስሐን ሰጥቷቸዋል ማለት ነዋ::”

በእዚህ መንገድ የጥምቀቶችን አላማ ከተረዳን የሮሜን እና የገላትያ አውድ ከአራቱ የጥምቀት አይነቶች የሚቀርቡ ለይትኛው ነው ? የሚለውን እንጠይቃለን :: ስለ አንድነት ነው የሚያወራው :: ስለአንድነት እያወራ ከሆነ አንድ ስለሚያደርገው ጥምቀት እያወራ መሆን መቻል አለበት :: እርሱም የመንፈስ ጥምቀት ነው::

— ሮሜ 6 (አዲሱ መ.ት) :: 3 ከክርስቶስ ኢየሱስ ጋር አንድ እንድንሆን የተጠመቅን፤ ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ እንደ ተጠመቅን አታውቁምን? '4 ስለዚህ ክርስቶስ በአብ ክብር ከሞት እንደ ተነሣ፤ እኛም እንዲሁ በአዲስ

ሕይወት እንድንኖር በጥምቀት ሞተን ከእርሱ ጋር ተቀብረናል።⁵ በሞቱ ከእርሱ ጋር እንደዚህ ከተባበርን፤ በትንሣኤው ደግሞ በርግጥ ከእርሱ ጋር እንተባበራለን።⁶ ከእንግዲህ የነጢአት ባሮች እንዳንሆን፤ የነጢአት ሰውነት እንዲሻር እርጌው ሰዎችን ከእርሱ ጋር እንደ ተሰቀለ እናውቃለን፤

ይህ የሮሜ መፅሐፍ እየነገረን ያለው የምንጠመቅበት አላማ አንድ እንድንሆን ዘንድ ነው ይለናል ። ስለዚህ በቀላል መንገድ ከላይ ከተዘረዘሩት ውስጥ አላማው አንድ የሚያደርገው ጥምቀት የቱ ነው ብለን ማመሳከር ብቻ ነው የሚጠበቅብን ። ይህም የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት ነው ። የውሃ ጥምቀት አይደለም ። የውሃ ጥምቀት አንድ ለመሆን የሚደረግ ጥምቀት ሳይሆን ከክርስቶስ ጋር አንድ የሆነ ሰው አንድ መሆኑን ማሳያ ነው ።

— ገላትያ 3፥27 (አዲሱ መ.ት) ። “ከክርስቶስ ጋር አንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁላችሁ ክርስቶስን ለብላችሁታልና።” ይህም ከሮሜው ጋር ተመሳሳይ ነው ። ምክንያቱም የተጠመቃችሁት አንድ እንድትሆኑ ነው ይላል ። ስለዚህ አንድ የሚያደርገው ጥምቀት የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት ነው ።

ማን ይጠመቅ ? (Subjects of Baptism)

እዚህ ላይ በዋናነት ሁለት ምልክታዎች አሉ ። እነርሱም *Pedo-baptism* እና *credo-baptism* ናቸው ። *Pedo-baptism* ህፃናት መጠመቅ አለባቸው የሚል ሲሆን ፣ *credo-baptism* ደግሞ ከእምነት በኋላ የሚደረግ ጥምቀት ወይም አንድ ሰው ኃይማኖታዊ እውቀት ካለው በኋላ የሚያደርገው ተግባር ነው ብሎ ማመን ነው ።

*pedo baptism*ን የሚያምኑ አብያተክርስቲያናት ለምሳሌ ፦ *Lutheran, Presbyterian, Anglican/Episcopal Church* እና *Methodist*ዎች ናቸው ። ከእነዚህ መካከል በዋናነት የሁለቱን እንመልከት (የ *Presbyterian* እና የ *Lutheran*) ሁለቱም የህፃናት ጥምቀትን ቢያምኑም በመካከላቸው የተወሰነ ልዩነት አለ ።

— Presbyterian

የአማኝ ቤተሰብ መጠመቅ አለባቸው የሚለውን ሉዊስ በርኮፍ የሚያቀርበው መከራከሪያ ግልፅ ስለሆነ ያንን ለማቅረብ እሞክራለሁ ።

1ኛ, በእርጌው ኪዳን ህፃናት ይገረዙ ነበር ። ስምንት ቀን የሞላው ማንኛውም እስራኤላዊ ይገረዝ ነበር ። — ዘፍጥረት 17 (አዲሱ መ.ት) ።¹⁰ አንተና ከአንተም በኋላ የሚመጣው ዘርህ የምትጠብቁት ኪዳን ይህ ነው፤ በመካከላችሁ ያለ ወንድ ሁሉ ይገረዝ።¹¹ ስለዚህ ሁላችሁም ሽለፈታችሁን ትገረዛላችሁ፤ ይህም በእኔና በእናንተ መካከል ላለው ኪዳን ምልክት ይሆናል።¹² የሚመጣውም ትውልድ ሁሉ፣ ማንኛውም ወንድ ልጅ፣ ስምንት ቀን ሲሞላው ይገረዝ፤ እንደዚሁም በቤትህ የተወለደውና ከውጭ በገንዘብ የተገዛ ባዕድ ሁሉ ይገረዝ።¹³ በቤትህ የተወለደም ሆነ በገንዘብህ የተገዛ ሁሉ መገረዝ አለበት፤ በሥጋችሁ የሚፈጸመው ይህ ኪዳን የዘላለም ኪዳን ይሆናል።

2ኛ, ግርዘት እና ጥምቀት የሚዛመዱ ናቸው ። በግርዘት እና በጥምቀት መካከል ያለውን ተዛምዶ ቆላሲስ ላይ እናገኛለን ። — ቆላስይስ 2 (አዲሱ መ.ት) ።¹¹ በእርሱ ሆናችሁ በእጅ ባልተደረገ መገረዝ ተገረዛችሁ፤

በክርስቶስም መገረዝ የሥጋን ኅጢአታዊ ባሕርይ አስወገዳችሁ፤ ¹² በጥምቀትም ከእርሱ ጋር ተቀብራችሁ፤ እርሱን ከሙታን ባስነሣው በእግዚአብሔር ኀይል በማመን ከእርሱ ጋር ደግሞ ተነሣችሁ። በእዚህ ክፍል የግርዘትን እና የዝምቀትን ግድግዳ በግልጽ እንመለከታለን ይላል ።

ኋላ፣ የአማኞች ቤተሰብ ጥምቀትን መፅሐፍ ቅዱስ ይናገራል ይላል ። የልድያ ቤተሰብ (ሐዋ 16:15) ፣ የወህኒ ቤቱ ጠባቂ ቤተሰብ (ሐዋ 16:33) ፣ እና የእስጢፋኖስን ቤተሰቦች መጠመቅ (1ኛ, ቆሮ 1:16) ። እነዚህ ክፍሎች የህፃናትን ጥምቀት ይደግፋል ብሎ ያስባል ።

በእነዚህ ሶስቱ ሀሳብ ላይ ሙግት ላቅርብ ።

1ኛ፣ ጥምቀት እና ግርዘት በብዙ መንገድ የሚመሳሰል ቢሆንም በሁሉም መንገድ ግን የሚመሳሰሉ አይደሉም ። በተለይም በሚያስተላልፉት ምሳሌነት ላይ ልዩነት አላቸው ።

ኋላ፣ የህፃናትን ጥምቀት ለመደገፍ የቀረቡት የመፅሐፍ ቅዱስ ምንባባት አሳማኝ አይደሉም ። ደግሞም ግምት ላይ የተመሰረተ ድምዳሜ ነው ። ደግሞም የጠቀሱት ክፍል እራሱ መልሶ እነርሱን የሚቃወም ነው ። ለምሳሌ ፡- ሐዋርያት 16 (አዲሱ መ.ት) ። ³¹ እነርሱም፣ “በጌታ በኢየሱስ እመን፤ አንተም ቤተ ሰዎችህም ትድናላችሁ” አሉት። ³² ከዚያም ለእርሱና በቤቱ ላሉት ሰዎች ሁሉ የጌታን ቃል ተናገሩ። ³³ የወህኒ ቤት ጠባቂውም ሌሊት በዚያኑ ሰዓት ወስዶ ቍስላቸውን አጠበላቸው፤ ወዲያውም እርሱና ቤተ ሰቡ ሁሉ ተጠመቁ። በእዚህ ክፍል ለእርሱና በቤተሰቡ ላሉ ሰዎች ሁሉ የጌታን ቃል ከተናገሩ ፤ ቃሉ የተነገራቸው ሰዎች ቃሉን መረዳት እና ማመን የሚችሉ ሰዎች መሆን መቻል አለባቸው ።

– የእስጢፋኖስ ቤተሰቦች ደግሞ ትልልቅ ሰዎች እንደነበሩ በእዚሁ በቆሮንቶስ መፅሐፍ መመልከት እንችላለን ።
– 1ኛ ቆሮንቶስ 16:15 (አዲሱ መ.ት) ። “የእስጢፋኖስ ቤተ ሰዎች በአካደያ የመጀመሪያዎቹ አማኞች እንደሆኑና ቅዱሳንንም ለማገልገል ራሳቸውን እንደ ሰጡ ታውቃላችሁ። ወንድሞች ሆይ፤ ይህን እለምናችኋለሁ፤”

በጠቅላላ የ *Presbyterian* ሀሳብ እንደሚከተለው ነው ።

1ኛ፣ ሰው በውሃ ጥምቀት ቅጽበት ዳግም ላይወለድ ይችላል ። ይህ ማለት ግን ጥምቀት አያድንም ማለት አይደለም ይላሉ ።

ኋላ፣ ሰዎች በውሃ ተጠምቀው መንፈስ ቅዱስን ላይቀበሉ ይችላሉ ወይም ዳግም ላይወለዱ ይችላሉ ። በእዚህም ደግሞ ሰማሪያዊው ሰው ጠንቋዩ ስምዖን ምስክር ነው ። ሐዋ 8:13-25 ።

– ሐዋርያት 8 (አዲሱ መ.ት) ። ¹³ ራሱ ሲሞን እንኳ ሳይቀር አምኖ ተጠመቀ፤ ፊልጶስንም ተከትሎ ሄደ፤ የሚደረገውን ምልክትና ታላቅ ታምራት አይቶም ተገረመ። ... ¹⁸ ሲሞንም ሐዋርያት እጃቸውን በሚጭኑበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ እንደሚሰጥ አይቶ፣ ገንዘብ አመጣላቸውና እንዲህ አላቸው፤ ¹⁹ “እኛን የምጭንበት ሰው ሁሉ መንፈስ ቅዱስ እንዲቀበል ይህን ሥልጣን ለእኔም ስጡኝ።” ²⁰ ጴጥሮስ ግን እንዲህ አለው፤ “የእግዚአብሔርን ስጦታ በገንዘብ ለመግዛት አስበሃልና፣ አንተም ገንዘብህም አብራችሁ ጥፉ! ²¹ ልብህ በእግዚአብሔር ፊት ቅን ስላልሆነ፣ አንተ በዚህ አገልግሎት ድርሻ ወይም ዕድል ፈንታ የለህም። ²² አሁንም ስለዚህ ክፋትህ ንስሐ ግባ፤ ወደ ጌታም ጸልይ፤ ምናልባት ይህን የልብህን ሐሳብ ይቅር ይልህ ይሆናል፤ ²³ ምክንያቱም በመራራነት ተሞልተህ፣ በዐመፅ ሰንሰለት ተይዘህ አይሃለሁና።” ²⁴ ሲሞንም መልሶ፣ “ከተናገራችሁት ምንም ነገር እንዳይደርስብኝ ጌታን ለምኑልኝ” አላቸው።

ኋላ፣ እንደ ሰማርያ ሰዎች በውሃ ከተጠመቁ በኋላ ዘግይተው መንፈስ ቅዱስን ሊቀበሉ ይችላሉ። ሐዋ 8:13-25።

— ሐዋርያት 8 (አዲሱ መ.ት) ። '5 እነርሱም ሰማርያ በደረሱ ጊዜ መንፈስ ቅዱስን እንዲቀበሉ ለሰማርያ ሰዎች ጸለዩላቸው፤ '6 ምክንያቱም በዚያን ጊዜ በጌታ ኢየሱስ ስም ተጠምቀው ነበር እንጂ ገና መንፈስ ቅዱስ በአንዳቸውም ላይ አልወረደም ነበር። '7 ስለዚህ ጴጥሮስና ዮሐንስ እጃቸውን ጫኑባቸው፤ እነርሱም መንፈስ ቅዱስን ተቀበሉ።

ለእዚህም ነው ከእዚህ በፊት *Absolute necessity*ን አይቀበሉም ያልኩት። እንደዚህ የሚቀበሉት ካቶሊኮች ናቸው። ያለ ጥምቀት ሰው በጭራሽ አይደንም፣ የኃጢአት ይቅርታን አያገኝም፣ ደግሞ ውልደትን አያገኝም ይላሉ። ይህ በ ፕሮቴስታንቱ አለም ተቀባይነት የለውም። *Lutheran* እና *Presbyterian ordinary necessity* ነው የሚቀበሉት። ድነትን እንቀበልበታለን፣ ዳግሞ ልደትን እንቀበልበታለን፣ የኃጢአት ይቅርታን እንቀበልበታለን። ነገርግን በምንም መንገድ ከእዚህ ውጪ አይገኝም ማለት አይደለም ይላሉ። ምክንያቱም ሰው ሳይጠመቅ ድኖ በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስላለ ይላሉ። በቀላሉ ነገሩን ለመረዳት ሰው በእምነት ብቻ ያለ ጥምቀት እና የጌታ እራት ይድናል። ስለዚህ *Absolute necessity Faith* ነው ለ *Lutheran* እና ለ *Presbyterian*። ሰው ያለ እምነት አይደንም። ያለ ቅዱሳን ሚስጥራት ግን ይድናል ብለው ያምናሉ።

— *Lutheran*

ለሉተራውያን ጥምቀት ምልክት ብቻ ሳይሆን ሕፃኑን ለማዳን እና የኃጢአት ይቅርታን ለማስገኘት እግዚአብሔር የሚሠራበት ዘዴም ነው። ህፃኑ ህፃን በሆነበት ሁኔታ ቢያምንም ነገርግን እምነቱን መግለጽ አይችልም።

እምነት የእግዚአብሔር ነፃ ስጦታ እንጂ የሰው የማስተዋል ብቃት ውጤት አይደለም። — ኤፌሶን 2፡8 (አዲሱ መ.ት) ። “በእምነት፣ በጸጋ ድናችኋልና፤ ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም፤” ስለዚህ ሰው በዕድሜው ብዛት እና በማስተዋሉ የዳነ አይደለም ማለት ነው።

ከእዚህ በመነሳት ህፃናት ማመን ስለማይችሉ አናጠምቃቸውም ማለት እግዚአብሔር ለእኛ የሰጠውዉ ስጦታ እነርሱ ህፃን ስለሆኑ ብቻ ነፍሳቸዋል ማለት ነው? ብለው ይጠይቃሉ። እኛ ያመንነው እንዴት ነው? ፣ አሳቢዎች ስለሆንና ማገናዘብ ስለምንችል ነው ብለው ይጠይቃሉ። ወይስ እግዚአብሔር በበጎ ፈቃዱ የሚያድንን እምነት በነፃ ስለሰጠን ነው?

እግዚአብሔር በእኛ ሞኝነት ሳይከደብ ለእኛ እምነትን በውስጣችን ካኖረ በህፃናት ህፃንነት ሳይገደብ እንዴት በህፃናት ውስጥ እምነትን አይፈጥርም? ይላሉ። ስለዚህ እግዚአብሔር በህፃናት ውስጥ እምነትን ይፈጥራል ይላሉ። ለእዚህም መፅሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ ለማቅረብ ይሞክራሉ — መዝሙር 22፡9 ። “እንተ ግን ከሆድ አውጥተኸኛልና፣ በእናቴ ጡት ሳለሁም በእንተ ታመንሁ።” በእዚህ ክፍል እንደምንመለከተው ጡት የሚጠቡት ህፃናት ሳይቀሩ እንኳን በእግዚአብሔር እንደሚታመኑ ነው።

— *credo-baptism*

የ *credo baptism*ን አስተሳሰብ ከሚዙ ቤተ እምነቶች መካከል ፦ ባፕቲስቶች/*Baptist* ወይም (የኢትዮጵያ ቃለ ህይወት ቤተክርስቲያን) ፣ ሜኖናይቶች (*Mennonite*) ወይም አናባፕቲስት (*Anabaptists*) (መሰረተ ክርስቶስ) እና *Pentecostal and Charismatic Churches* ወይም (ሙሉ ወንጌል) ናቸው።

የሜኖናይቶች (Mennonite) መስራች ሜኖን ሲሞንስ ህፃናት መጠመቅ አለባቸው እና በውሃ ጥምቀት ይድናሉ ብሎ ማለት ከንቱ የሰዎች እምነት ነው ብሎ ቢያምንም ነገርግን ህፃናት ያለ ውሃ ጥምቀት እንደሚድኑ እግዚአብሔር ቃል ገብቷል ብሎም ያምናል። ስለዚህ ህፃናት ማመን ባይችሉም፣ ባይጠመቁም ይድናሉ ብሎ ያምናል።

– የባፕቲስት

ጥምቀት በኢየሱስ ክርስቶስ ለሚያምኑ ብቻ የተሰጠ ስርአት ነው ብለው ያምናሉ። ጥምቀት በፍፁም ልብ ማመንን (ሐዋ 8:37)፣ ንስሃ መግባትን (ሐዋ 2:38) የሚከተል ተግባር እንጂ በህፃናት ማመን ይቅርና ቤተሰቦቻችንን እንኳን ማወቅ በማንችልበት ጊዜና ሁኔታ ያለእኛ እምነት ቤተሰቦቻችን ውሳኔ የሚደረግ ስርአት አይደለም። የህፃናት ጥምቀት ጊዜን እና ውሃን ከማባከን ባለፈ ምንም ፋይዳ የለውም። እግዚአብሔር ባላዘዘው ነገር ውስጥ የመንፈስ ቅዱስ አሰራር ሆነ ጣልቃ ገብነት ስለማይኖር የህፃናትን ጥምቀት እንደ ጥምቀት አንቆጥረውም ይላሉ።

– ሐዋርያት 2:41 (አዲሱ መ.ት)። “ቃሉን የተቀበሉትም ተጠመቁ፤ በዚያ ቀን ሦስት ሺህ ያህል ሰዎች በቀጥራቸው ላይ ተጨመሩ።”

– ሐዋርያት 8:12 (አዲሱ መ.ት)። “ነገር ግን ፊልጶስ ስለ እግዚአብሔር መንግሥትና ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ስም የሰበከላቸውን አምነው በመቀበላቸው ወንዶችም ሴቶችም ተጠመቁ፤”

– ሐዋርያት 8:37 (አዲሱ መ.ት)። “ፊልጶስም፣ “በፍጹም ልብህ ካመንህ መጠመቅ ትችላለህ” አለው። ጃንደረባውም፣ “ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ አምናለሁ” ሲል መለሰለት፤”

ይህ ክፍል ቆንጆ ማሳያቢሆንም ነገር ግን እዚህ ላይ ክርክር አለ። አንዳንድ የጥንት manuscripts 8:37ን አያካትቱም። ለምሳሌ፡- *Codex Sinaiticus* and *Codex Vaticanus* አያካትቱትም። አንዳንድ *Translations* ቁጥር 37ን አያካትትም።

– ሐዋርያት 10 (አዲሱ መ.ት)። 47 “እነዚህ ሰዎች እንደ እኛ መንፈስ ቅዱስን ስለ ተቀበሉ፣ እንግዲህ በውሃ እንዳይጠመቁ የሚከለክላቸው ማን ነው?” 48 ስለዚህ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እንዲጠመቁ አዘዛቸው። ከዚህ በኋላ፣ ዴጥሮስ ጥቂት ቀን ከእነርሱ ጋር እንዲቀመጥ ለመኑ።

ይህ የባፕቲስት ምልከታ እጅግ ግልጽ እና መፅሐፍ ቅዱሳዊ ነው። ማን መጠመቅ አለበት የሚለው መፅሐፍ ቅዱስ በግልጽ ይነግረናል። ነገር ግን መፅሐፍ ቅዱስ ህፃናት መጠመቅ አለባቸውም ደግሞም መጠመቅ የለባቸውም ብሎ በግልጽ አይነግረንም። ነገርግን ህፃናት ለድነት እና ለኃጢአት ይቅርታ ነው የሚጠመቁት ማለት *Completely Wrong* ነው። በእርግጥ *Presbyterian* ከድነት እና ከኃጢአት ይቅርታ ጋር አያይዘው አይደለም ይህንን የሚሉት።

እንዴት እናጥምቅ? (Mode of Baptism)

ይህ ብዙም አጨቃጫቂ አጀንዳ አይመስለኝም። በሌሎችም ዘንድ እንደ አጨቃጫቂ ተደርጎ አይታሰብም። ይህ ቢሆንም ግን እንዴት እናጥምቅ የሚለው ላይም ልዩነት አለ። መፅሐፍ ቅዱስ በእዚህ ጉዳይ ቃል በቃል መመሪያ አልሰጠም። ነገርግን በዋናነት እንዴት እናጥምቅ የሚለው ላይ ሁለት ምልከታዎች አሉ። በ *Immersion* እና በ

Sprinkle ነው።

የ *Immersion*ንን የሚከተሉት ባፕቲስትኦች ናቸው። በማዘፈቅ የሚያጠምቁት ባፕቲስቶች ሲሆኑ በእዚህ ጉዳይ ላይም እጅግ አክራሪ ናቸው። ሰዎችን ወደ ውሃ ማጥለቅ ብቸኛው የጥምቀት መንገድ ነው ብለውም ያምናሉ። ይህ ጥምቀት በማጥለቅ ብቻ ነው የሚለው የባፕቲስትኦች አመለካከት አንድ ሰው አምኖ በመረጨት ቢጠመቅም እንኳን ድጋሚ በመዘፈቅ ወይም በመጥለቅ ቢጠመቅ ይገባዋል የሚል አቋም አላቸው። ባፕቲስትኦች ካቶሊኮችን፣ ኦርቶዶክሶችን እና ሉትራንን እንደተጠመቁ አያምኑም። ምክንያቱም ጥምቀት በመጥለቅ ስለሆነ። ሉተርና ካልቪንም አልተጠመቁም ብለው ነው የማያምኑ። ለእዚህም ምክንያቱ ሉተር እና ካልቪን በካቶሊክ ቤተክርስቲያን በህጻንነታቸው በመርጨት ስለተጠመቁ እና ድጋሚ በመጥለቅ ስለልተጠመቁ ነው።

ለእዚህም እንደ ሙግት የሚያቀርቡት ባፕቲስት የሚለው የግሪክ ቃል የተሸከመው ትርጉም ነው ይላሉ።

— ማርቆስ 1፥10 (አዲሱ መ.ት)። “ከውሃው በሚወጣበትም ጊዜ፣ ሰማያት ተከፍተው፣ መንፈስ ቅዱስ እንደ ሮግብ በእርሱ ላይ ሲወርድ አየ፤”

— ሐዋርያት 8 (አዲሱ መ.ት)። ³⁸ ሠረገላውም እንዲቆም አዘዘ። ከዚያም ሁለቱ አብረው ወደ ውሃው ወረዱ፤ ፊልጶስም ጄንደረባውን አጠመቀው። ³⁹ ከውሃውም በወጡ ጊዜ፣ የጌታ መንፈስ ፊልጶስን ነጥቆ ወሰደው፤ ጄንደረባውም ከዚህ በኋላ አላየውም፤ ሆኖም ደስ እያለውም ጉዞውን ቀጠለ።

— የ *Presbyterian* እና የ *Lutheran* ምልከታ

በማጥለቅ ማጥመቅ የሚከለክል ስርአት ባይሆንም ነገር ግን ብቸኛው መንገድ እንዳልሆነም ያምናሉ። መፅሐፍ ቅዱስ ሌሎች ተቀባይነት ያላቸው ስርአቶችን እንደሚያስተምርም ያምናሉ። መርጨትንም ያካትታል ብለው ያምናሉ። ለእዚህም የሚያቀርቡት ሙግት ባፕቲስት የሚለው የግሪክ ቃል ማጥለቅ መዘፈቅ ተብሎ ቢተረጎምም ነገርግን ይይ የግሪክ ቃል በሌላ መንገድም ተተርጉም እናገኛለን ይላሉ። ይህ ቃል መንጻት፣ መታጠብ ተብሎም ተተርጉሟል። ለምሳሌ ፦ ማር 7፡4።

— ማርቆስ 7፡4 (አዲሱ መ.ት)። “ከገበያ ሲመለሱም ታጥበው ራሳቸውን ካላነጹ በስተቀር አይበሉም ነበር። እንዲሁም ዋንጫን፣ ማሰሮን፣ ሳሕንና ዐልጋን እንደ ማጠብ ያሉትን ሌሎችን ወጎች ይጠብቁ ነበር።” በእዚህ ክፍል ባፕቲስት የሚለው የግሪክ ቃል የአይሁድን በማፍሰስ እና በመርጨት የሚፈፀም የማንጻትን ስርአት ያመለክታል። — ሉቃስ 11፡38 (አዲሱ መ.ት)። “ፈሪሳዊውም ኢየሱስ ከምግብ በፊት እጁን እንዳልታጠበ ባየ ጊዜ ተደነቀ።” በእዚህም ክፍል ባፕቲስት የሚለው የግሪክ ቃል መታጠብን ለመግለጽ አገልግሎት ላይ ውሏል። ይህም የሚከናወነው እጅ ላይ ውሃን በማፍሰስ እንጂ በማጥለቅ አይደለም። ከእዚህ በመነሳት የተሻለው የሚጥመቅ መንገድ በ *Sprinkle* ነው ብለው ያምናሉ።

በማን ስም እንጠመቅ?

እዚህ ርዕሰ ላይ ለክርክር እንዲቀርብ ያደረገው ምክንያት ጌታ ኢየሱስ በማቴዎስ 28፡18 ላይ ሲያዝ የነበረበት ስም እና ሐዋርያቱ ሲያጠምቀበት የነበረበት ስም የተለያዩ በመሆኑ ነው። — ማቴዎስ 28 (አዲሱ መ.ት)። ¹⁸ ኢየሱስም ደቀ መዛሙርቱ ወዳሉበት ቀርቦ እንዲህ አላቸው፤ “ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጥቶኛል፤ ¹⁹ ስለዚህ ሂዱና ሕዝቦችን ሁሉ በአብ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ደቀ መዛሙርት

አድርጓቸው፤

— ሐዋርያት 2:38 (አዲሱ መ.ት) :: “ጴጥሮስም እንዲህ አላቸው፤ “ንስሐ ግቡ፤ ኅጢአታችሁም እንዲሰረይላችሁ፤ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ፤ የመንፈስ ቅዱስንም ስጦታ ትቀበላላችሁ።”

— ሐዋርያት 8:16 (አዲሱ መ.ት) :: “ምክንያቱም በዚያን ጊዜ በጌታ ኢየሱስ ስም ተጠምቀው ነበር እንጂ ገና መንፈስ ቅዱስ በአንዳቸውም ላይ አልወረደም ነበር።”

— ሐዋርያት 10:48 (አዲሱ መ.ት) :: “ስለዚህ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እንዲጠመቁ አዘዛቸው።

ይህንን ጥያቄ ለመመለስ አንዳንዶች አካላትም ሆነ ቤተ እምነቶች የራሳቸውን ምልክታ ያቀርባሉ ። ለምሳሌ ፡- የሐዋርያት ስራ ምንባቦች በመያዝ *only Jesus* እች ጥምቀት በኢየሱስ ክርስቶስ እንደሆነ ይሞግታሉ ። የማቴ 28:19-20 ያለውን ጥቅስ ሦስቱ ስም ለኢየሱስ የተሰጡ የክብር ስሞች እንጂ መጠሪያዎች አይደሉም እንዳልሆኑ ያስተምራሉ።

ሌሎች ደግሞ በእኛ ቤተ እምነት ውስጥ ያሉት ይህንን *problem* ለመፍታት የሚከተለውን ይላሉ ፡- ሐዋርያቱ በኢየሱስ ስም ሲያጠምቁ የነበሩት አይሁድን ነው ኢየሱስ ደግሞ በአብ ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እንዲያጠምቁ ያዘዘው ለአህዛብ ነው ይላሉ ። ደግሞም ለአህዛብ እና ለአይሁድ የተለያየ ስም መሆን ያስፈለገበትንም ምክንያት ያቀርባሉ ።

በሐዋርያት ሥራ በኢየሱስ ስም’ የተጠመቁት ሰዎች በሥጋም ሆነ በሃይማኖት አይሁዳዊ የሆኑት ብቻ ናቸው። ይህ የሚያሳየን አይሁዳዊያን ኢየሱስን ባለመቀበላቸው ምክንያት እርሱን መቀበልና በሰሙ መጠመቅ እንዳለባቸው የሚያመለክት ነው። እነዚህ አይሁዳዊያን እግዚአብሔርን ያውቁታል።የብሉይ ኪዳንን እግዚአብሔር እያመለከቱ የሚኖሩም ናቸው።የሚቀራቸው ኢየሱስን ጌታ እንደሆነ ማመን ነው።ኢየሱስ ከአባቱ ዘንድ ወጥቶ የመጣ መሆኑን እንዲሁም በእርሱ የኃጢአት ስርየት እንደሚያገኙ ማመን ስለነበረባቸው ‘በኢየሱስ ስም’ እንዲጠመቁ ሆኗል።

አህዛብ ግን በልዩ ልዩ የጣዖት አምልኮ ውስጥ ናቸውና እግዚአብሔርን እያመልኩትም ደግሞም አያውቁትምም ። ስለዚህ አህዛብን ስለማጥመቅ ሲነሳ ‘‘በአብ፣በወልድና በመንፈስ ቅዱስ’’ ስም ይጠመቁ ዘንድ የጥምቀት ቀመር ተሰጥቷል ይላሉ ። ይህንን ምልክታ ዶክተር ተስፋዬ ሮበሌ ይጋራዋል ። ይህንን ምልክታው ‘‘**ዐበይት መናፍቃን**’’ በተሰኘ ሥራው በገጽ 153-154 ጠቅሶት እንመልከት ።

ይህ በተወሰነ መጠን ጥሩ ቢሆንም ነገር ግን ለእኔ በግሌ አሳማኝ ሆኖ አላገኘሁትም ። በሁለት ምክንያቶች ። 1ኛ, በማቴዎስ 28:19 ላይ አህዛብ ተብሎ የተጠቀሰው የግሪክ ቃል *Gentile* የሚያመለክት ሳይሆን *Nations*ን የሚያመለክት ነው ። ስለዚህ አህዛብ ብቻ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እንዲጠመቁ የተሰጠ ትዕዛዝ ሳይሆን ህዝቦች በሙሉ የሚጠመቁበት ስም በመሆኑ አይሁድን እና አህዛብን የሚያካትት ስም ነው ። ስለዚህ ይህ ትዕዛዝ ለ አህዛብ የሚሰራ አይደለም ።

2ኛ, እስራኤላውያን እግዚአብሔርን ማለትም ያህዌን አስቀድሞ ያውቁት ነበር ። ወልድን ማለትም ኢየሱስን ግን ስለማያውቁት በኢየሱስ ስም መጠመቅ ያስፈለጋቸው ለእዚያ ነው ። ይህ ሙግት የማያሳምነኝ ከኢየሱስ ይልቅ መንፈስን ቅዱስን ነው የማያውቁት ስለዚህ በደንብ የማያውቁት ኢየሱስን ሳይሆን መንፈስቅዱስን ስለሆነ በመንፈስ ቅዱስ ስም ነው መጠመቅ ያለቀቻው ። እንዲያውም በእዚያ ዘመን የነበሩ ሰዎች ኢየሱስን በተሳሳተም ሆ በትክክል መንገድ ቢሆን ያውቁታል ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ እንዳለ እንኳን አያውቁም ነበር ። — ሐዋርያት 19

(አዲሱ መ.ት) :: ' አጽሎስ በቆሮንቶስ በነበረበት ጊዜ፤ ጳውሎስ በላይኛው አገር ዐልፎ ወደ ኤፌሶን መጣ፤ በዚያም አንዳንድ ደቀ መዛሙርትን አግኝቶ፤ ፺ “ባመናችሁ ጊዜ መንፈስ ቅዱስን ተቀበላችሁን?” አላቸው። እነርሱም፤ “አልተቀበልንም፤ እንዲያውም መንፈስ ቅዱስ መኖሩን እንኳ አልሰማንም” አሉት።

— ይህ ከሆነ ጥምቀት በኢየሱስ ስም ነው ማለት ምን ማለት ነው ?

በእዚያን ዘመንም ሆነ ከእዚያ ዘመን በፊት አንድ መልዕክተኛ ሲላክ የላከው አካል ማንነት እና ስልጣን የመጠየቅና የማወቅ ልማድ ነበራቸው ። ኢየሱስም ለእዚህ ነው ከፈሩሳዊ ጋር ሲነጋገር በአብዛኛው የላከኝ አብ የሚለውን ቃል በተደጋጋሚ የሚጠቀመው ። — ዮሐንስ ፭፥ፋ፯ (አዲሱ መ.ት) ። “እኔ በአባቴ ስም መጥኜ አልተቀበላችሁኝም፤ ሌላው በራሱ ስም ቢመጣ ግን ትቀበሉታላችሁ።”

— ዮሐንስ 10፥፭፮ (አዲሱ መ.ት) ። “ኢየሱስም እንዲህ ሲል መለሳላቸው፤ “እኔ ነግሬአችሁ ነበር፤ እናንተ ግን አታምኑም፤ በአባቴ ስም የማድርጋቸው ታምራትም ስለ እኔ ይናገራሉ፤”

በአባቴ ስም ሲል ኢየሱስ ምድር ላይ በኖረበት ዘመን ሲጠራ የነበረበት ስም አብ የሚል አልነበረም ደግሞም ስለመጠሪያ ስም እያወራ አይደለም ። ኢየሱስ ተልዕኮውን ያገኘው ከአባቱ እንደሆነና የሚያደን ነገር የሚያደርገው ከአባቱ በተሰጠው ስልጣን እንደሆነ የሚያመለክት ነው ። ልክ እንደ ኢየሱስ ደግሞ ሐዋርያቱም ተልከዋል ። የተሰጣቸውን ተልዕኮ ለመፈፀም ሲሄዱ በዘመኑ የነበሩት ማህበረሰብ ይህንን ለማድረግ ስልጣን የሰጣቸው አካል ወይም እነርሱን የላካቸው አካል ማንነት እና ስልጣኑን ይጠይቋቸዋል ። ይህን ጊዜ ይህንን ተልዕኮ የሰጠን ፣ እንድናጠምቅ ስልጣኑን የሰጠን ኢየሱስ ነው በማለት ይናገራሉ ። ስለዚህ በኢየሱስ ስም አጠመቁ ማለት በኢየሱስ ስልጣን አጠመቁ ወይም ኢየሱስ በሰጣቸው ስልጣን አጠመቁ ማለት ነው ።

ስም *Authority*ን የሚገልጽ የመፅሐፍ ቅዱስ ምንባባትን እንመልከት ፡- ለምሳሌ ፡- — ዮሐንስ ፭ (አዲሱ መ.ት) ' ፮ አይሁድም፤ “ይህን ሁሉ ለማድረግ ሥልጣን እንዳለህ የሚያረጋግጥ ምን ታምራዊ ምልክት ታሳየናለህ?” አሉት። ' ፱ ኢየሱስም፤ “ይህን ቤተ መቅደስ አፍርሱት፤ እኔም በሦስት ቀን መልሼ እነሣዋለሁ” ብሎ መለሰላቸው። ፳፬ አይሁድም፤ “ይህን ቤተ መቅደስ ለመሥራት አርባ ስድስት ዓመት ፈጅቶአል፤ ታዲያ አንተ እንዴት በሦስት ቀን መልሰህ ታነሣዋለህ?” አሉት። ፳፱ ቤተ መቅደስ ሲል ግን፤ ስለ ገዛ ሰውነቱ መናገሩ ነበር። ፳፭ ከሙታንም ከተነሣ በኋላ፤ ደቀ መዛሙርቱ ምን እንደ ተናገረ አስታውሱ፤ መጻሕፍትንና ኢየሱስ ያለውንም ቃል አመኑ። ፳፮ በፋሲካ በዓል በኢየሩሳሌም ሳለ፤ ብዙ ሰዎች ያደረገውን ታምራት አይተው በስሙ አመኑ፤ ይህንን አይነት ትርጉም 1954ቱ ላይ አናገኝም ነገርግን አዲሱ መደበኛ ትርጉም ላይ እና የኢንግሊዘኛ ትርጉሞች ላይ እናገኛለን ። ለምሳሌ *NIV* ። 18 *The Jews then responded to him, “What sign can you show us to prove your authority to do all this?”..... 23 Now while he was in Jerusalem at the Passover Festival, many people saw the signs he was performing and believed in his name.* በተጨማሪም ፡- በሐዋርያት ስራ ላይ ይህንን እናገኛለን ። “እነርሱም ጴጥሮስንና ዮሐንስን በመካከል አቁመው፤ “ይህን ያደረጋችሁት በምን ኃይል ወይም በማን ስም ነው?” ብለው ጠየቋቸው።” — ሐዋርያት 4፥7 (አዲሱ መ.ት) ። ስለዚህ በዘመኑ የነበረው ማህበረሰብ ስምን የሚረዱበት መንገድ ከ ስልጣን ጋር እያይዘውት ነው ። *only Jesus* እች ሶስት አካላት እንዳሉ ስለሚክዱ ነው በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም ማጥመቅ የማይፈልጉት ።

በወንድም ተካልኝ ኃ/ሚካኤል

